
3.

Na temelju članka 113. stavka 3. Zakona o postornom uređnju (Narodne novine br. 153/13,65/17,114/18,39/19,98/19) Općinsko vijeće Općine Mrkopalj objavljuje

ODREDBE ZA PROVEDBU PROSTORNOG PLANA S OZNAČENIM IZMJENAMA I DOPUNAMA (Pročišćeni tekst)

Klasa:024-02/22-01/01

Urbroj:2170-29-01-22-29

Mrkopalj, 09. prosinca 2022.

Predsjednica

Helena Crnković

Napomena:

[Tekst koji se dodaje](#)

[Tekst koji se briše](#)

ODREDBE ZA PROVEDBU PROSTORNOG PLANA S OZNAČENIM IZMJENAMA I DOPUNAMA (Pročišćeni tekst)

Članak 5.

Pojmovi i izrazi koji se upotrebljavaju u Planu imaju sljedeće značenje:

Općina Mrkopalj je jedinica lokalne uprave i samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije utvrđena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN RH broj 86/06).

Statističko naselje je manja administrativna jedinica unutar Općine, određena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Naselje je izgrađena ili planirana struktura namijenjena stanovanju i pratećim funkcijama.

Stanovanje u kontekstu ovog Plana podrazumijeva stalno stanovanje.

Prateće funkcije obuhvaćaju javne društvene funkcije te gospodarske funkcije koje su sukladne stanovanju i mogu se odvijati u naselju.

Povijesnom jezgrom naselja smatra se gusto izgrađeni najstariji dio naselja N5 Mrkopalj-centar koje je zaštićeno kao evidentirano ruralno naselje.

Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu.

Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i vodova infrastrukturnih sustava unutar ih izvan građevinskog područja.

Cesta je javna prometna površina. U Općini Mrkopalj ceste se, po vrsti, dijele na: ostale državne ceste, županijske ceste, lokalne ceste i nerazvrstane ceste.

Priljučak na javnu prometnu površinu je pješački i kolni prilaz građevnoj čestici, odnosno pristupni put građevini. Po vrsti se dijeli na: kolni prilaz i javne pješačke komunikacije.

Građevna čestica je u načelu jedna katastarska čestica čiji je oblik, smještaj u prostoru i veličina u skladu s prostornim planom te koja ima pristup na prometnu površinu sukladan prostornom planu, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Regulacijska linija je zajednička linija građevne čestice javne prometne površine i građevne čestice osnovne namjene predviđene ovim Planom.

Građevna linija određuje položaj osnovne građevine unutar površine za gradnju u odnosu na granicu građevne čestice prema javnoj prometnoj površini. Može odrediti i položaj osnovne građevine u odnosu na obodne građevne čestice ili susjedne građevine, ako to zahtijevaju lokalni uvjeti.

Lokalne uvjete čine posebnosti mikrolokacije (urbanističko-arhitektonske značajke, komunalna i prometna opremljenost, tipologija gradnje u okruženju, morfologija krajolika, klimatski uvjeti i sl.).

Površina za gradnju je dio građevne čestice na kojem je dozvoljena gradnja osnovne građevine i pomoćnih građevina.

Osnovna građevina je svaka građevina (pojedinačna ili kompleks građevina) koja isključivo služi za odvijanje Planom predviđene namjene.

Pomoćna građevina je svaka građevina u funkciji odvijanja namjene u osnovnoj građevini. Gradi se kao zasebna cjelina u sklopu osnovne građevine, prigradna uz nju ili je fizički odvojena.

Izgrađenost građevne čestice je zbroj izgrađenih površina zemljišta pod svim građevinama na čestici (osnovne i pomoćnih). Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže. U izgrađenost građevne čestice ne računaju se građevine potpuno ukopane u teren, uređene površine u razini terena (terase, parkirališne površine, sportsko-rekreacijske površine i sl.), te građevine i površine kojima se uređuje okoliš.

Okoliš građevine čini slobodan, neizgrađen prostor unutar građevne čestice (okućnica, dvorište, vrt i sl.) koji mora biti uređen.

Građevinska (bruto) površina zgrade je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama, osim površine vanjskog dizala koje se dograđuje na postojeću zgradu, a koja se izračunava na način propisan ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) je odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevne čestice.

Koeficijent iskorištenosti (K_{is}) je odnos ukupne (bruto) razvijene površine građevina na čestici i površine građevne čestice.

Građevina je zatvoreni prostor izgrađen u svrhu odvijanja određene namjene.

Građevine stambene namjene u kontekstu ovog Plana su: obiteljske stambene kuće - s jednim stanom, višeobiteljske stambene kuće - s najviše tri stana i višestambene građevine. Mogu u svom sklopu imati i poslovni prostor.

Slobodnostojeće stambene građevine su građevine koje su sa svih strana udaljene od granica građevne čestice.

Dvojne stambene građevine su građevine koje se jednom stranom prislanjaju uz susjednu građevinu, a sa preostale tri slobodne strane građevine udaljene su od granice građevne čestice.

Građevine društvenih namjena služe zadovoljenju društvenih potreba stanovništva i namijenjene su odvijanju središnjih funkcija (uprave i pravosuđa, predškolskog i školskog odgoja, zdravstva i socijalne skrbi, kulturnih funkcija, sporta i rekreacije, vjerskih ustanova, građanskih udruga i sl.).

Građevine gospodarskih namjena koje se smještaju u naselju su: građevine za obavljanje

poslovnih djelatnosti koje su sukladne stanovanju, ostalim funkcijama naselja i ne ugrožavaju okoliš, građevine za obavljanje turističko-ugostiteljskih djelatnosti i poljoprivredne gospodarske građevine.

Vikend kuće namijenjene su odmoru. Grade se u pravilu kao skupne aglomeracije u vikend naselju - izdvojenoj površini turističko-ugostiteljske namjene, a iznimno u stambenom naselju kao pojedinačne građevine.

Teren je nivo konačno uređenog zemljišta neposredno uz građevinu.

Etaža je svaki funkcionalni nivo građevine. Po vrsti etaže mogu biti podzemne (podrum) ili nadzemne (suteran, prizemlje, kat, potkrovlje). Kod strmijih nagiba krovništa u potkrovlju mogu biti i dvije potkrovnne etaže.

Podrum je etaža koja je sa svih strana potpuno ili djelomično ukopana u teren. Gornji rub stropne konstrukcije djelomično ukopanog podruma ne smije nadvisivati najniži dio terena oko građevine više od 1,0 m.

Suteran je etaža djelomično ukopana u teren s tri strane, s jednim slobodnim pročeljem.

Prizemlje je etaža u razini ih neposredno iznad terena.

Potkrovlje je etaža ispod kose krovne konstrukcije.

Nivelacijska kota od koje se računa katnost građevine je kota poda prve nadzemne etaže uzdignute maksimalno 1,0 m od najniže točke konačno uređenog terena na dijelu građevne čestice koji pokriva građevina.

Visina građevine određuje se katnošću tj. brojem etaža i maksimalnom visinom. Maksimalna visina ograničava udaljenost mjerenu od najniže točke terena pod građevinom do donjeg ruba krovnog vijenca ili donjeg ruba podrožnice kosog krova, odnosno do gornje kote nado zida ravnog krova.

Oblikovanje građevina, zbog arhitekture specifične za planinske predjele, mora biti u skladu s tradicijom goranskog graditeljstva ali i slobodno u arhitektonskom izričaju i upotrebi novih građevinskih materijala, u skladu sa suvremenim zahtjevima.

Samostalna uporabna cjelina je skup prostorija namijenjen za stanovanje, poslovnu ili turističko-ugostiteljsku djelatnost, s neophodnim pomoćnim prostorijama koje čine zasebnu građevinsku cjelinu i imaju poseban ulaz.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE MRKOPALJ

Površine naselja

Članak 6.

Ovim Planom vrši se razgraničenje prostora prema namjeni, određuju se položaj, veličina i oblik površina za pojedine namjene, te vrši detaljno razgraničenje unutar svake namjene.

Prostor Općine Mrkopalj dijeli se na:

- građevinsko područje naselja,
- površine izvan naselja
- poljoprivredne površine,
- šumske površine,
- ostale poljoprivredne i šumske površine

- vodne površine i
- infrastrukturu.

Razgraničenje prostora prema namjeni prikazano je u kartografskom prikazu: 1. «Korištenje i namjena površina».

Građevinsko područje naselja

Članak 7.

Naseljem se smatra strukturalni oblik stanovanja i pratećih funkcija u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom (neizgrađenom) obujmu. Površine naselja su područja na kojima se predviđa proširenje postojećih ili gradnja novih struktura, a određuju se građevinskim područjima.

U površinama naselja smještaju se sve funkcije sukladne osnovnoj namjeni stanovanja, ovisno o veličini, rangu i značaju naselja. To su: središnje funkcije (javna i društvena namjena) i gospodarske funkcije (poslovna, turističko-ugostiteljska, poljoprivredna namjena i dr.).

U naseljima se nalaze ili planiraju javne zelene površine, zaštitne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, površine groblja i ostale površine.

Članak 8.

Ovim Planom uspostavljen je sustav naselja prema njihovoj razvojnoj ulozi na sljedeći način:

1. lokalno središte (VII. kategorija centraliteta) je:

naselje N5-Mrkopalj - centar: općinsko središte - sjedište lokalne samouprave i središte društvenog i gospodarskog razvoja,

2. manje razvojno središte je:

naselje N9-Begovo Razdolje - središte turističkog razvoja.

Članak 9.

Prema značaju i razini funkcionalne opremljenosti naselja Općine Mrkopalj dijele se na:

1. administrativno-gospodarski centar: naselje N5-Mrkopalj-centar, s dijelovima N6-Mrkopalj i N7-Mrkopalj- škola mira
- naselje sa stambenim, središnjim uslužnim i pratećim gospodarskim funkcijama,

2. podcentri: naselja N9-Begovo Razdolje i N2-Sunger,
- naselja sa stambenim i pratećim gospodarskim funkcijama,

3. manja naselja ruralnog tipa: naselja N1-Sungerski Bukovac, N3-Brestova Draga s dijelom N4-Brestova Draga, N8-TukVojni i Tuk Mrkopaljski,

- naselja s pretežito stambenim funkcijama i nekim pratećim gospodarskim funkcijama.«

Površine izvan naselja

Članak 10.

Ovim Planom vrši se razgraničenje površina izvan naselja prema osnovnim grupama izdvojenih namjena, a to su:

- a. gospodarska namjena (ugostiteljsko-turistička namjena, proizvodna/poslovna namjena)
- b. infrastrukturna namjena i
- c. groblja

a. Gospodarska namjena

Članak 11.

Površine za gospodarske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju različite proizvodno-poslovne djelatnosti, a razgraničuju se na sljedeće kategorije:

- površine za proizvodne i poslovne namjene (za proizvodno-poslovne, trgovačko-uslužne i uslužno-servisne sadržaje)
- površine turističko-ugostiteljske namjene.

Članak 12.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju različiti sadržaji turističko-ugostiteljske djelatnosti (stacionarnog, izletničkog, lovnog, seoskog turizma i sl.) koji uključuju i ugostiteljsku ponudu kraja.

Razgraničuju na sljedeće kategorije:

- za smještaj građevina iz skupine hoteli (T1) i
- turističkih naselja (T2)

Članak 13.

Briše se.

b. Infrastrukturna namjena

Članak 13.a.

Kao površina infrastrukturne namjene Planom se određuje javno parkiralište (planska oznaka JP) uz naselje Mrkopalj, u podnožju Čelimbaše. Javno parkiralište određeno je izdvojenim građevinskim područjem infrastrukturne namjene.

c. Groblja

Članak 13.b.

U središnjem naselju Mrkopalj određeno je izdvojeno građevinsko područje mjesnog groblja.

Poljoprivredne površine

Članak 14.

Detaljnije razgraničenje poljoprivrednih površina izvršeno je temeljem vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija, na površine za sljedeće namjene:

- vrijedno obradivo poljoprivredno tlo - P2 (tla IV. i djelomično V. bonitetne klase) - zemljišta I. kategorije zaštite - mrkopaljsko i sungersko polje, obradive površine u blizini naselja, vrtovi i voćnjaci - namijenjeno je primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i štiti se od prenamjene,
- ostalo obradivo poljoprivredno tlo - P3 (tla V. i VI. bonitetne klase) - zemljišta II. kategorije zaštite - pretežito krški pašnjaci, livade, površine izvan naselja i u šumskom prostoru - namijenjeno je poljoprivrednoj proizvodnji u najmanje 500ovršine.

Šumske površine

Članak 15.

Šumske površine se razgraničuju temeljem kriterija o njihovoj zaštitnoj funkciji i ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, trajne zaštite šumskog tla, te očuvanja ljudskog zdravlja, na sljedeće površine:

- gospodarske šume - Š1 (u državnom i privatnom vlasništvu) namijenjene prvenstveno za proizvodnju drvnih i nedravnih šumskih proizvoda
- zaštitne šume - Š2 namijenjene prvenstveno za zaštitu zemljišta i erozivnih područja, naselja, te gospodarskih i drugih građevina,
- šume posebne namjene - Š3 koje se u Općini Mrkopalj dijele na:
 - šume i dijelovi šuma registrirani kao objekti za proizvodnju šumskog sjemena, te Sungerski lug - ogledna šuma agronomskog fakulteta od posebnog znanstvenog značenja,
 - šume koje predstavljaju posebne rijetkosti i ljepote (to su šume unutar područja zaštite prirodne baštine: Parka prirode/regionalni park Bjelolasica, strogog rezervata Samarske i Bijele stijene, zaštićenih krajolika Burni Bitoraj i Višnjevica,
 - šume namijenjene za odmor i rekreaciju.

Ostale poljoprivredne i šumske površine

Članak 16.

Ostale poljoprivredne i šumske površine, u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina« označene kao ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište - PŠ, čini sav preostali prostor koji se može koristiti na način predviđen za poljoprivredno ili šumsko zemljište. Moguća je njegova prenamjena i korištenje prema kriterijima za građenje izvan građevinskih područja.

Vodne površine

Članak 17.

Vode Općine Mrkopalj pripadaju području malog sliva „Gorski kotar“, kojima putem Vodnogospodarske ispostave za mali sliv „Gorski kotar“ upravljaju Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernoga Jadrana sa sjedištem u Rijeci, temeljem Zakona o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14, 46/18) i u skladu sa Strategijom upravljanja vodama i Planom upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021. te ostalim planskim dokumentima upravljanja vodama.

Sustav uređenja vodotoka i voda općine Mrkopalj dio je cjelovitog sustava zaštite od štetnog djelovanja voda područja malog sliva „Gorski kotar“. Koridor sustava linijski obuhvaća 12 evidentiranih vodotoka, kategorije 2. reda, s pritokama, koji su navedeni u tablici 4. te prikazani u kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi.

Tablica 4.

Red. Br.	Oznaka u VIS-u*	Naziv	Duzina toka**
1.	1.109	Sungerski potok	0,75
2.	1.178	nema	1,36
3.	1.108	Siroka draga	3,06
4.	1.179	nema	1,31
5.	1.107	nema	0,64
6.	1.180	nema	0,36
7.	nema	nema	0,71
8.	nema	nema	0,29
9.	nema	Ponor - Crno jezero	1,00
10.	nema	nema	0,43
11.	nema	nema	0,55
12.	nema	nema	2,04

Radi preciznijeg utvrđivanja koridora sustava uređenja vodotoka i zaštite od bujičnih voda, planira se za sve vodotoke i vode utvrditi inundacijsko područje te javno vodno dobro i vodno dobro.

Do utvrđivanja inundacijskog područja (javnog vodnog dobra i vodnog dobra), širina koridora vodotoka obuhvaća prirodno ili uređeno korito vodotoka, s obostranim pojasom širine 10 m, mjereno od gornjeg ruba korita, vanjske nožice nasipa ili vanjskog ruba građevine uređenja toka.

Unutar navedenog koridora planira se dogradnja sustava uređenja vodotoka i zaštite od poplava, njegova mjestimična rekonstrukcija, sanacija i redovno održavanje korita i vodnih građevina, te korištenje prostora kod nadzora i obrane od poplava.

Korištenje koridora i svi zahvati kojima nije svrha osiguranje protočnosti mogu se vršiti samo sukladno Zakonu o vodama.

* VIS – vodoprivredni informacijski sustav Hrvatskih voda

** dužina glavnog toka

*

Na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka nije dozvoljena gradnja, osim gradnje javnih površina: prometnica, parkova i trgova.

Uređenje vodotoka provodi se na temelju planova Hrvatskih voda, usklađenim sa Strategijom upravljanja vodama.

Do utvrđivanja vodnog dobra i javnog vodnog dobra, kao mjerodavni kartografski podaci uzimaju se oni iz karata ovog Plana.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

Članak 18.

Gradnja građevina i uređenje površina vrši se unutar građevinskih područja i izvan građevinskih područja samo na uređenom građevinskom zemljištu. Uređenje podrazumijeva pripremu i opremanje građevinskog zemljišta.

Za sva građevinska područja na administrativnom području Općine Mrkopalj određuje se I. kategorija uređenosti koja podrazumijeva minimalno uređeno građevinsko zemljište, a obuhvaća pripremu i pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju.

Članak 19.

Ovim Planom određene su veličine, prostorni raspored i oblik građevinskih područja naselja i građevinskih područja za izdvojene namjene. Građevinska područja sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela.

Izgrađenim dijelom građevinskog područja smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevinske parcele, infrastrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (javne zelene površine, zaštitno zelenilo, igrališta, javna parkirališta i sl.).

Neizgrađeni dio građevinskog područja je prostor predviđen za razvoj i širenje izgrađenog dijela, odnosno za formiranje novog građevinskog područja.

Izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja uređuju se i koriste na način propisan ovim Prostornim planom, a prikazani su u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina« u mjerilu 1: 25000, te u kartografskim prikazima 4.1. - 4.6. »Građevinska područja« u mjerilu 1:5000.

Članak 20.

Izvan građevinskih područja moguće je planiranje izgradnje pojedinačnih građevina i to:

- na Prostornim planom određenom zemljištu za sljedeće izdvojene namjene:
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, vodoopskrbe i odvodnje),
 - eksploatacija mineralnih sirovina,
 - lokacija za odlaganje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova,
 - sportsko-rekreacijska,
- na prirodnim površinama:
 - građevina u funkciji poljoprivrede,

- građevina u funkciji šumarstva i lovstva,
- sportsko-rekreacijske površine na prirodnim površinama.

Kriteriji uređenja prostora i izgradnje građevina iz prethodnog stavka odnose se na pojedinačne građevine i zahvate kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata u prostoru, a oni su sljedeći:

- pojedinačne građevine određene su jednom građevinskom parcelom, osim u slučaju gradnje na prirodnim površinama,
- na prirodnim područjima mogu se graditi gospodarske građevine prema sljedećim osnovnim kriterijima:
 - ✓ građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska i sl.);
 - ✓ građevina mora imati, ovisno o namjeni i načinu korištenja, vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetske sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);
 - ✓ građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva;
 - ✓ građevine moraju biti udaljene od građevinskog područja, građevnog zemljišta i ostalih građevina izvan građevnog područja, izuzev građevina linijske infrastrukture, minimalno:
 - a) 500 m za uzgoj bilja
 - b) 2 000 m za stočarske djelatnosti
 - c) 500 m za šumarsku djelatnost i lovstvo
 - d) 2 000 m za sportsko-rekreacijsku namjenu.

2.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju

Članak 21.

Prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Odluci o Prostornom planu Primorsko - goranske županije na području Općine Mrkopalj nalaze se sljedeće građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku:

1. *Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:*

Ostale državne ceste:

- (granica Republike Slovenije) - Brod na Kupi - Delnice - čvor Lučice - Mrkopalj - Begovo Razdolje - (Bjelolasica - Jasenak)

Poštanske i telekomunikacijske građevine:

- Telekomunikacijske građevine međunarodne razine:
 - Radijski koridor Ucka - Mirkovica

2. *Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:*

Elektroenergetske građevine:

- Dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje - postojeće:
 - Prijenosni dalekovod 380 kV Meline - Tumbri

3. *Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema.*

Članak 22.

Na području Općine Mrkopalj nalaze se sljedeće građevine od važnosti za Primorsko - goransku

županiju:

- *Cestovne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:*
 - Osnovne županijske ceste:
 - («Karolina») Vrbovsko - Ravna Gora - Mrkopalj - Fužine - Hreljin - Meja,
 - («Lujzijana») - čvor Ravna Gora - («Karolina») - (Vrelo, Bjelolasica - Jasenak),
 - Begovo Razdolje - Begova cisterna (veza na Ravnu Goru - Jasenak),
- *Građevine sustava vodoopskrbe (građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode kapaciteta od 50 do 250 l/s):*
 - Građevine za vodoopskrbu podsustava "Lokve":
 - vodoopskrbni cjevovodi na području Općine Mrkopalj,
- *Elektroenergetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:*
 - Distribucijski dalekovod 110 kV:
 - TS Plase - TS Vrbovsko - Gojak,
 - VE Poljička kosa (vjetroelektrana snage veće od 500 kW)
 - **solarne elektrane snage veće od 500 kW**
- *Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:*
 - županijska plinska mreža na području Općine Mrkopalj,
 - MRS (mjerno redukcijske stanice) i RS (redukcijske stanice).
- *Građevine pošte - poštanski ured.*

Članak 23.

Izgradnji građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju koje se nalaze na administrativnom području Općine Mrkopalj određuje se prioritetan značaj.

Prostor građevina od državnog i županijskog interesa određuje se koridorom, trasom ili lokacijom, prema propisanim kriterijima, a građevine se grade i rekonstruiraju neposrednim provođenjem, sukladno odredbama ovog Plana.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 24.

Na području Općine Mrkopalj ovim Planom određuju se građevinska područja naselja N1 - N9 na slijedeći način:

N1-N2, oznake su građevinskog područja naselja Sunger,

N3-N4, oznake su građevinskog područja naselja Brestova Draga,

N5-N7 oznake su građevinskog područja naselja Mrkopalj,

- oznakom N5 označeno je građevinsko područje središnjeg naselja,

N8, oznaka je građevinskog područja naselja Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni,

N9, oznaka je građevinskog područja naselja Begovo Razdolje.

Razgraničenje građevinskih područja naselja prikazano je na kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina« u mjerilu 1:25.000 i na kartografskim prikazima 4.1. - 4.7. »Građevinska područja« u mjerilu 1:5000.

Članak 25.

Građevinsko područje naselja sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog dijela koji se uređuju i koriste na način propisan ovim Planom.

U izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja vrši se rekonstrukcija postojećih i interpolacija novih građevina na pojedinačnim neizgrađenim parcelama.

U slobodni prostor izgrađenog dijela građevinskog područja naselja prioritarno treba smjestiti građevine ili površine društvenih djelatnosti i infrastrukture.

Neizgrađeni dijelovi građevinskog područja namijenjeni su planiranoj novoj izgradnji.

Članak 26.

Građevinska područja naselja namijenjena su:

- izgradnji stambenih građevina i građevina namijenjenih odvijanju javnih i društvenih funkcija (uprave, obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, kulture, sporta, rekreacije) i ostalih namjena koje prate organizaciju života u stambenom naselju, a sukladne su stanovanju,
- izgradnji građevina u kojima se mogu odvijati različite gospodarske djelatnosti (proizvodno-poslovne, trgovačko-uslužne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne i dr.), koje ne iziskuju velike izdvojene površine i u kojima se pri redovitoj upotrebi odvijaju aktivnosti koje ne narušavaju standard stanovanja i kvalitetu života stanovništva, te ne zagađuju okoliš,
- izgradnji površina namijenjenih razvoju prometne i komunalne infrastrukturne mreže u naselju, uređenju ulica, trgova, pješačkih prolaza, te ostalih prometnih površina i građevina u funkciji odvijanja prometa (parkirališta, skupne garaže, benzinske crpke, autobusne postaje), uređenju groblja i sl.
- uređenju parkovnih i javnih zelenih površina, površina zaštitnog zelenila, dječjih igrališta, sportsko-rekreacijskih površina i sl.

Građevna čestica

Članak 27.

Za sve osnovne građevine koje postoje ili se njihova izgradnja planira u naselju određuje se građevna čestica.

Oblik i veličina građevne čestice utvrđuju se, u pravilu, katastarskim oblikom zemljišne čestice, cijepanjem katastarske čestice ili spajanjem više čestica, a moraju omogućiti smještaj osnovne i pomoćnih građevina, te propisane udaljenosti od granica susjednih čestica i građevina u okruženju.

Kod određivanja zemljišta koje služi redovnoj upotrebi postojećih građevina, odnosno formiranja građevnih čestica ako one nisu određene, primjenjuju se isti uvjeti kao i za gradnju novih građevina.

Priključci na prometnu i komunalnu infrastrukturu

Članak 28.

Gradnju unutar građevinskih područja naselja treba u pravilu razvijati uz postojeće ili planirane državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste.

Za neizgrađeni dio građevinskog područja naselja koji je planiran uzduž državne ili županijske ceste mora se osnovati sabirna ulica.

Pristup s građevne čestice na javnu prometnu površinu mora se odrediti na način da se ne ugrozi nesmetano odvijanje prometa. Ukoliko se građevna čestica nalazi između ili na spoju cesta različite kategorije, pristup osigurati sa ceste nižeg ranga.

Zadržati postojeće pješačke komunikacije unutar naselja (javna stepeništa, puteve i prolaze), te osigurati prostor za izgradnju novih. Nove pješačke komunikacije ne mogu imati širinu manju od 2,50 m.

Članak 29.

Građevinska čestica mora imati priključak na javnoprometnu površinu kojim se osigurava pješački i kolni prilaz čestici te neposredan pristup interventnom vozilu.

Javne prometne površine su ceste koje su prema funkciji u prometnoj mreži razvrstane kao ostale državne ceste, županijske ceste, lokalne ceste i nerazvrstane ceste.

Priključak na javnu prometnu površinu je pješački i kolni prilaz građevnoj čestici, odnosno pristupni put građevini. Po vrsti se dijeli na: kolni prilaz i javne pješačke komunikacije.

Minimalne širine kolnog priključka određuju se prema vrsti i namjeni osnovne građevine. Kod neposredne provedbe plana, kolni prilaz za obiteljske stambene kuće ima minimalnu širinu 3 m, koji ne može biti duži od 120 m (od postojeće ceste do građevine čestice), s ugradnjom jednog ugibališta, na polovici puta, za mimoilaženje vozila (ako bi prilazna cesta bila dulja od 60 m), a za višestambene građevine, te građevine društvenih i gospodarskih namjena širina kolnog priključka ima min. širinu 4,5 m i maksimalnu dužinu od 150 m te mora imati 2 ugibališta ako je kolni priključak dulji od 120 m.

U građevinskom području naselja, iznimno se građevnoj čestici obiteljske stambene građevine može pristupiti i putem pješačkog prilaza koji ne smije biti uži od 2 m i duži od 30 m.

Priključke na prometnu infrastrukturu potrebno je odrediti prema minimalnim prometnim uvjetima iz članka 101. ovih Odredbi.

Kolne i pješačke prilaze građevinama i javnim površinama izvesti u skladu s urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera.

Članak 30.

Parkirališni prostor za sve osnovne građevine treba riješiti u sklopu građevne čestice, prema lokalnim uvjetima. Moguća je izgradnja garažnih parkirališta i u podzemnoj etaži osnovne građevine.

Potreban broj parkirališnih mjesta odrediti ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine, a prema odredbi članka 103.

Članak 31.

Sve osnovne građevine moraju biti priključene na naseljsku komunalnu infrastrukturu. Priključci se određuju kroz posebne uvjete građenja nadležnih komunalnih ustanova ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine, u skladu s propisanim minimalnim uređenjem građevinskog područja

U naseljima gdje još nije izgrađen vodovod i nema kanalizacije uvjetuje se gradnja cisterne za vodu i nepropusne septičke taložnice.

Za izgradnju građevina gospodarskih namjena u naselju, naročito proizvodno-poslovnih i poljoprivrednih građevina s izvorom zagađenja, treba ishoditi vodopravne uvjete.

Vrste osnovnih građevina u naselju

Članak 32.

U građevinskom području naselja grade se sljedeće vrste osnovnih građevina:

- građevine stambene namjene,
- građevine društvenih namjena (javnih i društvenih funkcija),
- građevine gospodarskih namjena (poslovne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne),
- infrastrukturne i komunalne građevine,
- ostale građevine (montažne građevine, kiosci, reklamni panoi, privremene građevine).

Na građevnoj čestici osnovnih građevina mogu se graditi:

- pomoćne građevine u funkciji građevina osnovne namjene.

Sve vrste osnovnih i pomoćnih građevina u naselju mogu se graditi klasičnim i montažnim načinom građenja. Ako se grade montažnim načinom tada za njih vrijede isti uvjeti kao i za klasično građene građevine, čime se naročito podrazumijevaju oblikovni zahtjevi.

Opći uvjeti građenja osnovnih građevina

Članak 33.

Građenje osnovnih građevina i uređenje površina u građevinskim područjima naselja vrši se neposrednim provođenjem odredbi Plana, a tamo gdje se vrši posredno, temeljem urbanističkog plana uređenja ili detaljnog plana uređenja.

Neposrednim provođenjem mogu se u naselju graditi građevine stambene namjene, građevine društvenih namjena, građevine turističko-ugostiteljske namjene, građevine gospodarske-poslovne namjene, te pomoćne građevine u funkciji građevina osnovne namjene, poljoprivredne gospodarske građevine, infrastrukturne i komunalne građevine i ostale građevine.

Ovim Planom određuju su kriteriji i uvjeti građenja za građevine iz stavka 2. čija je izgradnja moguća neposrednom provedbom, primjenjujući kumulativno sve odrednice Plana.

Članak 34.

Udaljenost osnovnih građevina u naselju od regulacijske linije tj. od ruba čestice javne prometne površine uz koju je smještena građevinska čestica, određuje se ovisno o vrsti i kategoriji javne površine, a prema odredbama članaka 100. i 101. ovih Odredbi.

Za neposredno provođenje određuju se sljedeći uvjeti:

- udaljenost građevina stambene namjene, osim višestambene građevine, od kolnika lokalne i nerazvrstane ceste u pravilu ne može biti manja od 5,0 metara, a od kolnika ostale državne ceste i županijske ceste ne može biti manja od 6,0 metara,
- udaljenost višestambene građevine, te građevina društvenih i gospodarskih namjena (poslovne, turističko-ugostiteljske i poljoprivredne) od ruba kolnika prometnica određuju se u pravilu na način da se veličine određene u stavku 2 povećavaju za 1/2 visine građevine.

U slučaju rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina u izgrađenim dijelovima naselja, moguće su i manje udaljenosti od odredbi prethodnih stavaka, odnosno moguće je određivanje građevne linije prema postojećim susjednim građevinama, ako to dozvoljavaju lokalni uvjeti i posebni uvjeti nadležnih institucija za upravljanje cestama. Ista odredba vrijedi i u slučaju gradnje građevine na građevnoj čestici koja ima nepovoljnu konfiguraciju terena (nagib veći od 15%).

Članak 35.

Udaljenost osnovnih građevina, mjerena od najistaknutijih dijelova pročelja, od granica građevne čestice, osim od granice prema javnoj prometnoj površini, određuje se ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine te lokalnim uvjetima kako slijedi:

- udaljenost slobodnostojećih građevina stambene namjene, osim višestambenih građevina, od granica građevne čestice mora biti najmanje pola visine građevine ($h/2$), ali ne manje od 3 metra, odnosno najmanje 6,0 m od susjednih osnovnih građevina,
- prethodna odredba odnosi se i na izgradnju građevina stambene namjene, osim višestambenih građevina, koje se grade na poluotvoreni način (dvojne građevine), a primjenjuje se na slobodna pročelja,
- udaljenost višestambenih građevina te građevina društvenih i gospodarskih namjena mora iznositi najmanje pola visine građevine ($h/2$), ali ne može biti manja od 4,0 m.

Članak 36.

Visina osnovnih građevina određuje se brojem etaža i maksimalnom visinom kako je određeno pojmovnikom u članku 5. ovih Odredbi.

Članak 37.

Interpolacija podrazumijeva građenje novih građevina u izgrađenom dijelu naselja, na građevnoj čestici koja je ostala neizgrađena između već izgrađenih čestica. To je izgradnja građevina uz već postojeću naseljsku regulaciju u koju se ona mora uklopiti tlocrtnim i visinskim gabaritima i arhitektonskim oblikovanjem.

Vrši se pod istim uvjetima koji vrijede za izgradnju novih građevina u neizgrađenom dijelu naselja, a iznimno uz manja odstupanja zbog lokalnih uvjeta.

Članak 38.

Rekonstrukcija postojećih građevina u građevinskom području naselja podrazumijeva dogradnje, nadogradnje i promjene namjena građevina.

Dozvoljava se rekonstrukcija - prenamjena postojećih stambenih građevina za potrebe obavljanja društvenih i gospodarskih djelatnosti. Preporuka Plana je da se ova odredba primijeni naročito na napuštene građevine koje postoje u svim naseljima.

Također je preporuka ovog Plana da se, u cilju razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, u građevinskom području naselja ne dozvoli prenamjena postojećih građevina društvenih i gospodarskih namjena u stambene građevine.

Rekonstrukcija postojećih građevina u naselju vrši se neposrednim provođenjem ovog Plana u pravilu pod istim uvjetima kao i izgradnja novih građevina, a iznimno uz manja odstupanja zbog lokalnih uvjeta.

Rekonstrukcija građevina izgrađenih na manjim udaljenostima od propisanih za nove građevine, može se izvesti na način da se ne smanjuju postojeće tlocrtne udaljenosti od granica građevne čestice i susjednih građevina. Dozvoljava se nadogradnja nižih dijelova osnovne građevine i prigradenih pomoćnih građevina u okviru tlocrtnih gabarita do maksimalne visine osnovne građevine, ako se objektivno ne umanjuju uvjeti stanovanja na susjednim česticama.

Za bilo koji zahvat u zoni i na građevini koja je registrirano ili evidentirano kulturno dobro potrebno je zatražiti suglasnost i uvjete nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Rijeci.

Rekonstrukcija postojećih građevina u naselju ili njegovom dijelu za koji je propisana obveza izrade prostornog plana užeg područja, a prije donošenja tog plana, moguća je zbog poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada. Utvrđuje se temeljem odrednica prethodnih stavaka uz slijedeće posebnosti:

- oblik građevne čestice i građevine utvrđuje se na osnovi postojećeg zemljišno-knjižnog stanja,
- zadržavaju se postojeći priključci na javni put i komunalnu infrastrukturu.

Rekonstrukcije građevina unutar infrastrukturnih koridora i zaštitnih pojaseva uz prometnice mogu se dozvoliti zbog poboljšanja neophodnih uvjeta samo u postojećim tlocrtnim i visinskim gabaritima, bez povećanja fizičkog obujma građevine, uz suglasnost i posebne tehničke uvjete nadležnih komunalnih ustanova.

Arhitektonsko oblikovanje građevina

Članak 39.

Sve vrste osnovnih građevina moraju se, u tlocrtnom gabaritu i u volumenu, prilagoditi i podrediti ambijentalnoj slici cjeline naselja. Dozvoljava se suvremeni arhitektonski izričaj, ali se građevina načinom gradnje, mjerilom, oblikovanjem pročelja i upotrjebljenim materijalima mora prilagoditi lokalnim uvjetima, te skladno uklopiti u proporcije, ritam i izgled koji je ostvarila postojeća arhitektura u užem okruženju.

Unutar gusto izgrađene jezgre naselja N5 Mrkopalj-centar koje je evidentirano kao ruralno naselje, uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina odrediti će se urbanističkim planom uređenja naselja, a uvjete rekonstrukcija do donošenja plana utvrđuje nadležna ustanova za zaštitu kulturne baštine.

U ostalim naseljima, naročito u onim dijelovima u kojima prevladava tradicionalna gradnja, uvjetuje se upotreba materijala i načina građenja u tradiciji goranskog narodnog graditeljstva. Preporuča se korištenje predložaka tradicionalnih tipova goranskih kuća.

Građevine stambene namjene svojim oblikovanjem moraju biti usklađene s načinom izgradnje postojećih građevina u okruženju. Na kosom terenu sljeme krova u pravilu mora biti usporedno sa slojnicama.

Preporuča se pokrov crijepom, ali je dopušteno korištenje i drugih suvremenih materijala (pokrov od bitumenskih ili drvenih elemenata malog formata (šindra), vlaknocementni pokrovi i sl.) te tradicionalnih materijala upotrebljivanih u autohtonoj arhitekturi naselja. Pokrov ne smije biti blještav (nebojeni čelični i pocinčani lim i sl). Predlažu se boje u rasponu toplih tonova (od crvene do tamno-smeđe).

Arhitektonsko oblikovanje višestambenih, društvenih i gospodarskih - turističko-ugostiteljskih građevina koje se grade u naselju na izdvojenim građevnim česticama mora biti primjereno namjeni, gabaritom prilagođeno neposrednom okruženju, a oblikovanjem pročelja skladno uklopljeno u ambijentalnu cjelinu naselja.

Građevine gospodarske - poslovne namjene mogu se oblikovati i suvremenim arhitektonskim izričajem, uključujući montažnu gradnju u betonu ili čeliku i primjenu suvremenih materijala, te slobodniju kolorističku obradu. Pročelja treba skladno oblikovati ujednačenom raščlambom ploha i otvora, a primijenjene materijale, dimenzije i tipove otvora unificirati.

Sklop građevina na jednoj čestici treba činiti oblikovnu cjelinu usklađenih gabarita, kod svih elemenata sklopa (osnovne i pomoćne građevine) primijeniti iste principe oblikovanja i iste materijale završne obrade.

Uvjeti za uređenje okoliša

Članak 40.

Uređenje građevne čestice osnovnih građevina treba obuhvatiti sve sadržaje na njoj. Na neizgrađenim dijelovima građevnih čestica vrši se uređenje internih prometnih i parkirnih površina, zelenih površina ukrasnog i zaštitnog zelenila, terasa u razini terena, sportsko-rekreativnih, manipulativnih površina i sl.

Minimalno 20 % mora biti uređena zelena površina, osim za čestice u gusto izgrađenim naseljima gdje mora biti min. 10%. Okoliš treba urediti i oplemeniti sadnjom ukrasnog zelenila, a prilikom gradnje maksimalno sačuvati postojeće autohtono zelenilo.

Ograđivanje građevnih čestica na kojima se grade osnovne građevine u naselju vrši se ogradama od zelenila, drva, metala, kamena, ovisno o vrsti građevine, visine prema lokalnim uvjetima u naselju, najviše do 1,5 metara. Da bi se sačuvao izgled padina na kosim građevnim česticama zabranjuju se veća preoblikovanja terena (zatrpavanje vrtača, izvođenje usjeka i nasipa, gradnja

podzida viših od 2,0 metra). Oblikovanjem terena ne smiju se narušiti uvjeti korištenja susjednih čestica, bez obzira na namjenu.

GRAĐEVINE STAMBENE NAMJENE

Članak 41.

Građevina stambene namjene je građevina namijenjena funkciji stalnog stanovanja smještena na jednoj građevnoj parceli koja u pravilu sadržava samo stambeni prostor.

Iznimno, unutar stambene građevine, uz nju ili odvojen od nje ali funkcionalno povezan, može se nalaziti i prostor druge namjene čija površina ne smije prelaziti 50% ukupne površine prostora. Prostorom druge namjene smatra se prostor namijenjen odvijanju djelatnosti sukladnih funkciji stanovanja (društvenih, gospodarskih i ostalih namjena) koje ne narušavaju standard stanovanja, ne zahtijevaju veće površine, ne privlače jači promet, ne proizvode buku i štetne emisije u okoliš veće od dopuštenih vrijednosti određenih posebnim zakonima i propisima, ne povećavaju opasnost od požara i eksplozije i sl.

Uz osnovnu građevinu na građevnoj čestici dozvoljen je smještaj jedne ili više pomoćnih građevina.

Kod neposrednog provođenja ovog Plana za građevine isključivo stambene namjene i građevine s poslovnim prostorom primjenjuju se isti uvjeti građenja.

Promjena namjene iz stambenog u poslovni prostor (i obrnuto) je moguća sukladno odredbi stavka 2. ovog članka.

Članak 42.

U građevinskom području naselja mogu se graditi slijedeće vrste građevina stambene namjene za stalno stanovanje:

- obiteljska stambena kuća
 - s jednom stambenom jedinicom,
- višeobiteljska stambena kuća
 - s najviše tri stambene jedinice,
- višestambena građevina
 - s više od tri stambene jedinice.

Obiteljske i višeobiteljske stambene kuće mogu se graditi u svim naseljima, dok se gradnja višestambenih građevina dozvoljava samo u naselju N5 Mrkopalj-centar i u naselju N6 Mrkopalj.

Obiteljska stambena kuća - s jednom stambenom jedinicom

Članak 43.

Obiteljska stambena kuća s jednom stambenom jedinicom namijenjena je stanovanju jedne obitelji, a sastoji se iz osnovne i pomoćnih građevina na jednoj građevnoj čestici. Može se graditi na slobodnostojeći ili poluotvoreni način.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći kriterij i građenja:

- a) **izgradnja na slobodnostojeći način:**

- minimalna površina građevne čestice: 300 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 15 m
 - maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
 - koeficijent izgrađenosti (Kig): 0,3
 - koeficijent iskorištenosti (Kis): 0,8
 - maksimalna građevinska bruto površina građevine: 250 m²
 - broj etaža: podrum i najviše 2 nadzemne etaže, iznimno 3 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
 - visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 6,0 m
- b) izgradnja na poluotvoreni način** - po jednoj jedinici dvojne kuće:
- minimalna površina građevne čestice: 250 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 12 m
 - maksimalna površina građevne čestice: 1200 m²
 - koeficijent izgrađenosti (Kig): 0,4
 - koeficijent iskorištenosti (Kis): 0,8
 - maksimalna građevinska bruto površina građevine: 200 m²
 - broj etaža: podrum i najviše 2 nadzemne etaže, iznimno 3 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
 - visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 6,0 m

Višeobiteljska stambena kuća - s najviše tri stambene jedinice

Članak 44.

Višeobiteljska stambena kuća s najviše tri stambene jedinice je slobodnostojeća ili dvojna kuća, a sastoji se iz osnovne i pomoćnih građevina na jednoj građevnoj čestici. Stambene jedinice mogu se organizirati u vertikalnom ili horizontalnom smjeru unutar dozvoljenih gabarita građevine.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći kriteriji građenja:

a) izgradnja na slobodnostojeći način:

- minimalna površina građevne čestice: 400 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 18 m
- maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
- koeficijent izgrađenosti (Kig): 0,3
- koeficijent iskorištenosti (Kis): 0,8
- maksimalna građevinska bruto površina građevine: 400 m²
- broj etaža: podrum i najviše 3 nadzemne etaže, iznimno 4 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 8,0 m

b) izgradnja na poluotvoreni način - po jednoj jedinici dvojne kuće:

- minimalna površina građevne čestice: 300 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 14 m
- maksimalna površina građevne čestice: 1200 m²
- koeficijent izgrađenosti (Kig): 0,4
- koeficijent iskorištenosti (Kis): 0,8
- maksimalna građevinska bruto površina građevine: 360 m²
- broj etaža: podrum i najviše 3 nadzemne etaže, iznimno 4 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 8,0 m

Članak 45.

Minimalna tlocrtna površina obiteljske stambene kuće ne može biti manja od 60 m² za sve veličine građevnih čestica, osim za interpolaciju u gusto izgrađenim dijelovima naselja, gdje tlocrt građevine može biti određen susjednim građevinama.

Višestambena građevina

Članak 46.

Višestambena građevina namjenjena je prvenstveno kolektivnom stanovanju. U njoj se na jedan vanjski ulaz vezuju više od tri stambene jedinice, odnosno više od tri samostalne uporabne cjeline.

Prizemna etaža može se namijeniti sadržajima društvenih i gospodarskih funkcija. U podrumskoj etaži treba predvidjeti zajedničku parkirališnu garažu i pomoćne prostorije za svaki stan.

Građenje novih višestambenih građevina dozvoljeno je u naselju N5 Mrkopalj-centar i naselju N6 Mrkopalj, u ostalim naseljima se ne dopušta.

Neposrednim provođenjem dozvoljena je rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina te izgradnja (interpolacija) novih u naselju N6 Mrkopalj. Uvjeti građenja višestambenih građevina u središnjem naselju N5 Mrkopalj-centar odrediti će se urbanističkim planom uređenja.

Kriteriji za rekonstrukciju postojećih i građenje novih višestambenih građevina (koji su ujedno i smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja) su sljedeći: minimalna površina građevne čestice za izgradnju nove višestambene građevine (ili zemljišta koje služi redovnoj upotrebi postojeće): 600 m², uz uvjet da minimalna širina građevne čestice na crti građevne linije iznosi 24 m za nove građevine,

- maksimalna površina građevne čestice nije ograničena,
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,4
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 1,2
- maksimalna građevinska bruto površina građevine: 800 m²,
- maksimalni broj etaža: podrum i 3 nadzemne etaže ili 4 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 10,00

Ne dozvoljavaju se pojedinačne intervencije na pročeljima i zajedničkim dijelovima višestambene građevine.

Urbanističkim planom uređenja naselja N5 Mrkopalj-centar mogu se za višestambene građevine odrediti uvjeti građenja koji minimalno odstupaju od navedenih u stavku 5. ovog članka.

GRAĐEVINE DRUŠTVENIH NAMJENA

Članak 47.

Društvene djelatnosti služe zadovoljenju javnih i društvenih potreba stanovništva koje obuhvaćaju: upravne funkcije (općinski organi samouprave, policijska stanica), obrazovne funkcije (predškolske ustanove, područna osnovna škola), primarnu zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, kulturne

funkcije, financijske, intelektualne i ostale usluge, te razne druge društvene funkcije (sportske organizacije, udruge građana, političke stranke, nestranačke organizacije, vjerske zajednice i sl.). Na području Općine Mrkopalj potrebno je planirati osnovnu školu i građevinu primarne zdravstvene zaštite te dom socijalne skrbi (dom za odrasle osobe).

Građevine društvenih namjena grade se u građevinskom području naselja, na izdvojenim građevnim česticama ili u sklopu građevina stambene namjene. Građevine iz stavka 1. grade se uglavnom u građevinskim područjima središnjeg naselja N5 Mrkopalj – centar, naselja N6 Mrkopalj i N7 Mrkopalj- škola mira, a izgradnja građevine socijalne skrbi (dom za starije osobe) planirana je u naselju N8 Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni. Planom je predviđeno ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice. U ostalim naseljima minimum zadovoljenja društvenih potreba stanovnika treba omogućiti dolaskom bibliobusa.

Građevine iz stavka 1. grade se uglavnom u građevinskim područjima središnjeg naselja N5 Mrkopalj-centar, naselja N6 Mrkopalj i N7 Mrkopalj-škola mira, a izgradnja građevine socijalne skrbi (dom za starije osobe) planirana je u naselju N8 Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni. Za potrebe stanovništva u planskom razdoblju do 2015. godine nije potrebna izgradnja nove osnovne škole niti građevina primarne zdravstvene zaštite. Planom je predviđeno ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice. U ostalim naseljima minimum zadovoljenja društvenih potreba stanovnika treba omogućiti dolaskom bibliobusa.

Ostale društvene funkcije dopunjavati će svoje sadržaje izgradnjom novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina u naselju. Prema iskazanim potrebama stanovništva mogu se graditi različiti drugi sadržaji kao što su: građevine namijenjene predškolskom odgoju (jaslice i dječji vrtić, dječje igraonice), socijalnoj skrbi (socijalno savjetovalište za sve kategorije stanovništva), pružanju zdravstveno-estetskih usluga (sve vrste specijalističkih ordinacija, vježbaonice, prostori za estetiku tijela i sl.), građevine obrazovne i kulturno-zabavne namjene (knjižnica i čitaonica, škola stranih jezika, muzička škola, izložbeni salon, galerija, muzejska zbirka, kino, videoteka, disco-klub, prostori sa više namjena i sl.), građevine sporta i rekreacije (pojedinačna otvorena ili zatvorena sportska igrališta i prostori za rekreaciju građana).

Članak 48.

Oblik i veličina građevne čestice na kojoj se gradi građevina društvene namjene moraju omogućiti smještaj svih sadržaja (osnovnu građevinu, pomoćne građevine u njenoj funkciji, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.) ovisno o vrsti građevine.

Neposrednim provođenjem dozvoljava se građenje tih građevina u svim naseljima, osim naselja N5 Mrkopalj-centar gdje se grade temeljem urbanističkog plana uređenja.

Određuju se uvjeti građenja građevina društvenih namjena kada se grade na izdvojenim građevnim česticama, za neposredno provođenje i kao smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja:

- minimalna veličina građevne čestice: 400 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,5
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 1,2
- maksimalna građevinska bruto površina građevine: 600 m²
- broj etaža: podrum i 3 nadzemne etaže ili 4 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 10,00

Izgradnja građevina složenih društvenih namjena u kojima se okuplja veći broj ljudi i koje imaju veću bruto razvijenu površinu, dozvoljava se samo u naselju N5 Mrkopalj-centar gdje će njihovi uvjeti građenja biti definirani urbanističkim planom uređenja.

GRAĐEVINE GOSPODARSKIH NAMJENA

Članak 49.

U građevinskom području naselja mogu se graditi sljedeće vrste građevina gospodarskih namjena:

- građevine poslovne namjene,
- građevine turističko-ugostiteljske namjene i
- poljoprivredne gospodarske građevine.

Građevine poslovne namjene

Članak 50.

Građevine poslovne namjene grade se u naselju na izdvojenim građevnim česticama ili u sklopu građevina stambene namjene. Predviđene su za obavljanje svih vrsta uslužnih i zanatskih djelatnosti (krojačke, frizerske, postolarske, fotografske, optičke, urarske, zlatarske i sl.), pružanje intelektualnih usluga (uredi, biro, ateljei, studiji, agencije i sl.), trgovačko-opkrbnih djelatnosti (prodavaonice hrane, pića, voća i povrća, mješovite ili specijalizirane robe), za obavljanje svih vrsta proizvodno-poslovnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš, ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku manju od 55 dB danju i 45 dB noću (stolarije, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, automehaničarske radionice, servisi).

Otvorena skladišta građevnog materijala, metalnih profila, starih automobila, velike stolarske, bravarske, limarske, kamenoklesarske radionice, autoservisi i slični sadržaji koji zahtijevaju veće površine, privlače jači promet, proizvode veću buku i štetne emisije u okoliš ne mogu se graditi u naselju već na izdvojenim površinama poslovne namjene.

Članak 51.

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja građevine poslovne namjene kada se ona gradi u naselju na zasebnoj građevnoj čestici:

- oblik i veličina građevne čestice moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz tehničke karakteristike ili tehnološki proces (osnovnu građevinu, sve pomoćne građevine u njejoj funkciji, internu prometnicu, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.),
- minimalna veličina građevne čestice: 400 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,6
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 1,2
- maksimalna građevinska bruto površina građevine: 700 m²
- maksimalna visina proizvodno-poslovnih građevina je, u pravilu jedna nadzemna etaža, koja za radni prostor može imati svjetlu visinu do 6,0 m,
- maksimalna katnost ostalih poslovnih građevina je podrum i 3 nadzemne etaže ili 4 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju,

- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 10,00 m

Izgradnja poslovnih građevina veće bruto razvijene površine, te složenih građevina sa većim tehničkim i tehnološkim zahtjevima, dozvoljava se samo u naselju N5 Mrkopalj-centar i u zonama poslovne namjene izdvojenim iz naselja gdje će njihovi uvjeti građenja biti definirani urbanističkim planom uređenja.

Građevine turističko-ugostiteljske namjene

Članak 52.

Građevine turističko-ugostiteljske namjene koje se mogu graditi u naselju, u sklopu građevina stambene namjene ili na izdvojenim građevnim česticama su: caffej, snack-barovi, pizzerije, restorani, manji pansioni i sl.

Za rekonstrukciju postojećih i gradnju - interpolaciju novih, manjih pansiona u građevinskim područjima naselja, određuju se slijedeći uvjeti građenja:

- minimalna površina građevne čestice: 250 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 12 m
- maksimalna površina građevne čestice: 1000 m²
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,3
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,6
- maksimalna građevinska bruto razvijena površina građevine: 220 m²
- broj etaža: podrum i najviše 2 nadzemne etaže, iznimno 3 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 6,0 m.
- Ako se građevna čestica mora odrediti kao zemljište koje služi redovnoj upotrebi postojećeg pansiona tada njezina površina ne može biti manja od 250 m² niti veća od 500 m².

Članak 53.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći uvjeti građenja turističko-ugostiteljske građevine kada se ona gradi u naselju na zasebnoj građevnoj čestici:

- oblik i veličina građevne čestice moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz tehničke karakteristike (osnovnu građevinu, sve pomoćne građevine u njenoj funkciji, internu prometnicu, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.)
- minimalna veličina građevne čestice: 400 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,5
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 1,2
- maksimalna građevinska bruto površina građevine: 700 m²
- maksimalni broj etaža: podrum i 3 nadzemne etaže ili 4 nadzemne etaže ako su 2 u potkrovlju
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): u pravilu 8,00 m
- iznimno se, za manje hotele, veće turističko-ugostiteljske pansione i sl., može dozvoliti maksimalna visina do 10,0 m

Neposrednim provođenjem dozvoljava se građenje osnovnih građevina turističko-ugostiteljske namjene maksimalne bruto razvijene površine do 500 m².

Građevine veće bruto razvijene površine, te složene turističko-ugostiteljske građevine sa većim tehničkim zahtjevima, mogu se graditi samo u naselju N5 Mrkopalj-centar i u zonama turističko-ugostiteljske namjene izdvojenim iz naselja gdje će se uvjeti građenja odrediti urbanističkim planom uređenja.

Poljoprivredne gospodarske građevine

Članak 54.

Poljoprivredne gospodarske građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji su:

- bez izvora zagađenja: staklenici, plastenici, spremišta ljetine, spremišta poljodjelskih alata i strojeva, sjenici, nadstrešnice za sušenje plodina, pčelinjaci i sl.
- s izvorom zagađenja: razne staje, obori, svinjci, peradarnici, kuničnjaci, uzgojišta krznaša, male klaonice, gnojišta i sl.

Poljoprivredna proizvodnja i uzgoj stoke u privatnim domaćinstvima podrazumijeva uzgoj i tov stoke i peradi do uobičajenog maksimalnog kapaciteta:

- konja do 3 grla,
- krava i ostalih goveda do 7 komada,
- tovnih teladi i junadi do 10 komada,
- svinja do 15 komada,
- peradi do 250 komada,
- sitnih glodavaca krznaša do 75 komada.

Građevine iz stavka 1. grade se u građevinskim područjima naselja u pravilu na izdvojenim parcelama, a mogu se smještati i unutar građevne čestice obiteljske stambene kuće, osim višestambene građevine, prema lokalnim uvjetima.

Namjena građevina ne smije narušavati uvjete života i stanovanja unutar naselja, odnosno ugrožavati higijenske uvjete korištenja susjednih građevnih čestica.

Zabranjuje se izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina s izvorom zagađenja u središnjem naselju N5 Mrkopalj. Uvjeti uzgoja stoke, peradi, sitnih krznaša i sl. u drugim naseljima propisati će se općinskom odlukom.

Poljoprivredne gospodarske građevine s izvorom zagađenja koje veličinom i kapacitetom odstupaju od navedenih u stavku 2. nisu kompatibilne stambenom naselju i mogu se graditi na površinama izvan građevinskih područja.

Poljoprivredno-stočarski centar Begovo Razdolje je Prostornim planom Županije definiran kao zahvat od županijskog i državnog interesa te se na njega primjenjuju odredbe članka 412. Prostornog plana uređenja Primorsko-goranske županije.

Članak 55.

Za neposredno provođenje Plana, određuju se sljedeći kriteriji građenja:

- oblik i veličina građevne čestice moraju obuhvatiti sve sadržaje potrebne za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, a utvrđuju se oblikom i veličinom zemljišne čestice (maksimalna veličina čestice se ne ograničava),

- ukupna maksimalna izgrađenost građevne čestice iznosi 60 % za građevine bez izvora zagađenja, a 40 % za građevine s izvorom zagađenja (njihova veličina ograničava se maksimalnim kapacitetom uzgojnih jedinica iz članka 54. stavak 2),
- maksimalna visina građevine je, u pravilu, jedna - prizemna - etaža (visine max. 4,0 m), a iznimno dvije etaže - prizemna i potkrovnna (visine max. 5,0 m), ako se u potkrovlju drži sijeno i stočna hrana,
- minimalna udaljenost građevine bez izvora zagađenja od granica parcele iznosi min. 3,0 m, odnosno min. 6,0 m od susjednih osnovnih građevina,
- građevine s izvorom zagađenja moraju od susjednih osnovnih građevina biti udaljene najmanje 12,0 m,
- gnojišta moraju biti udaljena min. 15,0 m od osnovne građevine, ulične ograde i od cisterne za vodu - dno i stijenke gnojišta do visine 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala,
- tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta ne smije se razlijevati po terenu, treba je nepropusnim sistemom odvesti u zatvorene, nepropusne silose ili jame sa nepropusnim dnom, stjenkama i pokrovom sa otvorima za čišćenje i ventilaciju. U pogledu udaljenosti vrijede isti uvjeti kao i za gnojišta. Odvoz otpadne vode vrši komunalno poduzeće na prihvatno mjesto sa uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

Građevna čestica poljoprivredne građevine koja se gradi na izdvojenoj parceli priključuje se izravno na javnu prometnu površinu ili kolnim pristupom minimalne širine 3,0 m.

Priključci na infrastrukturnu mrežu određuju se ovisno o namjeni građevine, a prema posebnim uvjetima. Na mjestima gdje nema vodovoda i kanalizacije uvjetuje se gradnja cisterne i nepropusne septičke taložnice. Za građevine sa izvorom zagađenja treba ishoditi vodopravne uvjete.

POMOĆNE GRAĐEVINE U FUNKCIJI GRAĐEVINA OSNOVNE NAMJENE

Članak 56.

Pomoćnim građevinama smatraju se građevine koje služe funkcionalnom odvijanju namjena u osnovnim građevinama. Grade se u sklopu osnovne građevine, kao prigradene ili kao odvojene građevine.

Na građevnim česticama obiteljskih stambenih kuća to su garaže, drvarnice, spremišta, kotlovnice centralnog grijanja i sl.

Kod višestambenih građevina kolektivnog stanovanja pomoćni sadržaji se mogu uređivati odnosno graditi u podzemnoj etaži ili kao nadzemne skupne građevine.

Pomoćne građevine na česticama društvenih i gospodarskih građevina su: manji pomoćni poslovni i skladišni prostori, spremišta, sanitarni prostori, kotlovnice i sl.

Visina pomoćnih građevina je, u pravilu, jedna nadzemna etaža, max. visine 3,0 m. Iznimno se, zbog lokalnih uvjeta i kod izgradnje poljoprivrednih gospodarskih građevina može dozvoliti izgradnja u dvije etaže max. visine 5,0 m.

Pomoćne građevine mogu se graditi na manjim udaljenostima od granica građevne čestice od onih koje su određene za osnovne građevine, pa i na granici građevne čestice, pod uvjetom da na

graničnom pročelju nemaju otvora, ne ometaju namjenu susjednih građevnih čestica i omogućuju preglednost odvijanja prometa.

INFRASTRUKTURNE I KOMUNALNE GRAĐEVINE

Članak 57.

Infrastrukturalne građevine se nalaze ili grade u građevinskim područjima naselja i površina izvan naselja, te na ostalim područjima poljoprivrednih i šumskih površina izvan građevinskih područja. Pripadaju infrastrukturnim sustavima, a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima koji su određeni su u točki 5. ovih Odredbi.

Neposrednim provođenjem u građevinskom području naselja mogu se vršiti rekonstrukcije postojećih i gradnja novih infrastrukturnih građevina cestovnog prometa, pošte i veza, vodoopskrbe i odvodnje, elektroopskrbe i plinifikacije, te rekonstrukcija i gradnja komunalnih građevina, u skladu sa posebnim uvjetima nadležnih ustanova kojima se određuju i mjere zaštite okoliša.

Komunalne građevine u naselju, prema ovom Planu, su javna parkirališta, skupne garaže i groblja.

Javno parkiralište je otvorena površina sa označenim parkirnim mjestima, a skupna garaža je zatvoren prostor za smještaj više vozila. Broj parkirališnih i garažnih mjesta određuje se sukladno odredbi članka 103.

Postojeća groblja nalaze se u naseljima N5-Mrkopalj i N8-Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni, a čine ih izgrađene površine unutar naselja određene za uređenje i popunjavanje groblja. Nova groblja Planom nisu predviđena. Planirano je proširenje postojećeg groblja u središnjem naselju.

Uređenje površina i građenje potrebnih pratećih sadržaja unutar izgrađenih površina groblja moguće su neposrednom provedbom ovog Plana, u skladu s programima uređenja, uz ishođenje sanitarno-tehničkih uvjeta, vodopravnih uvjeta, te posebnih uvjeta za priključke na prometnu i komunalnu infrastrukturu, a sve u skladu s Pravilnikom o grobljima.'

Članak 58.

Smještaj cestovnih vozila kada ona nisu u prometu vrši se na javnim parkiralištima i u skupnim garažama koje se grade kao samostalne građevine na izdvojenoj građevnoj čestici.

Javna parkirališta se grade na izdvojenoj građevnoj čestici uz naseljske prometnice. Kamionska parkirališta ne mogu se graditi u naselju, nego na izdvojenim površinama poslovne namjene.

Javne garaže mogu se graditi samo kao skupne parking- garaže (maksimalne visine dvije nadzemne etaže, odnosno 8,00 m) ili kao jednoetažne podzemne garaže s mogućnošću druge namjene na krovnoj površini (igralište, prometna površina - parkiralište, ozelenjena površina i sl.), ako za to postoje terenske okolnosti.

Ako se garažni prostori nalaze u podzemnoj etaži, ne računaju se u izgrađenost građevne čestice. Podzemna etaža može zauzimati 1000ovršine građevne čestice, ukoliko se krovna površina hortikulturno obradi kao okolni teren.

OSTALE GRAĐEVINE

Članak 59.

Pod ostalim građevinama podrazumijevaju se sljedeće građevine:

- montažne građevine,
- kiosci
- nadstrešnice
- reklamni panoi i
- privremene građevine.

Montažnim građevama smatraju se manje tipizirane građevine (ATC-centrale, GSM stanice, relejni stupovi, odašiljači, meteorološke stanice, mjerne stanice za monitoring, manje tipizirane infrastrukturne građevine i sl.). Neposrednom provedbom ovog Plana grade se ili postavljaju na građevnoj čestici koja se formira kao zemljište koje služi redovnoj upotrebi građevine. Moraju se graditi ili postavljati na mjestima na kojima neće narušiti krajobrazne vrijednosti prirodnog okruženja ili ambijentalnu sliku naselja, a ne dozvoljava se njihova postava u zonama zaštićene prirodne i kulturne baštine niti u sklopu evidentiranih i registriranih spomenika kulture.

Kiosci su tipske privremene manje montažne građevine, a služe za prodaju tiska, duhana, galanterije, voća i povrća, sezonskih plodina i vršenja drugih manjih ugostiteljskih i obrtničkih usluga. Postavljaju se na uređenom građevinskom zemljištu temeljem posebne gradske odluke, a dozvoljava se njihova postava i u okućnicama obiteljskih, stambenih, stambeno-poslovnih i ostalih osnovnih građevina u naselju.

Nadstrešnice kao zakloni i čekaonice na stajalištima javnog gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza su jednostavne građevine čiji se prostorni razmještaj i uvjeti građenja određuju općinskom odlukom.

Reklamni panoi postavljaju se na zelene površine, pročelja građevina, potporne i obložne zidove općinskom odlukom. Mogu se postavljati unutar i van građevinskog područja, uz javne (državne, županijske, lokalne) i nerazvrstane ceste. Uvjeti za postavljenje reklamnim panoa reguliraju se posebnom općinskom odlukom.

Privremene građevine definirane su Zakonom o građenju.

2.3. Izgrađene strukture izvan naselja

Članak 60.

Izgrađene strukture izvan naselja postoje ili se njihova izgradnja planira na površinama za izdvojene namjene koje su određene građevinskim područjima. Ovim Planom su određena građevinska područja za slijedeće izdvojene namjene:

- gospodarske namjene,
- turističko-ugostiteljske namjene,
- infrastrukturnu namjenu i
- groblja.

Na površinama izdvojenih namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja ne može se

planirati novo stanovanje, a se u sklopu njih mogu uređivati površine parkovnog i zaštitnog zelenila, sporta i rekreacije, parkirališne površine, te graditi prateći sadržaji što upotpunjuju namjenu osnovnih građevina i pridonose kvaliteti prostora u okruženju.

Nova izgradnja u građevinskim područjima za izdvojene namjene moguća je samo temeljem prostornih planova užeg područja, ukoliko ovim odredbama nije definirano drukčije. Planom je određena izrada urbanističkih planova uređenja, a izrađeni urbanistički planovi i detaljni planovi uređenja ostaju na snazi.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja određena su u kartografskim prikazima 1. "Korištenje i namjena površina", u mjerilu 1:25.000 i 4.1. do 4.6. "Građevinska područja", u mjerilu 1:5000.

Površine za gospodarske namjene

Članak 61.

Površine za gospodarske - poslovne namjene su izdvojene površine namijenjene gospodarskim poslovno-proizvodnim djelatnostima koje zahtijevaju veći prostor, vezane su na intenzivni promet, njihov tehnološki proces nije kompatibilan stanovanju pa se izdvajaju iz naselja, a određene su građevinskim područjima.

Gradnja na izdvojenim građevinskim područja gospodarske namjene izvan naselja moguća je samo temeljem planova užih područja.

U izgrađenom građevinskom području postojeće poslovne zone K1 dozvoljene su rekonstrukcije, prenamjene i interpolacije novih građevina, ali samo ako su u funkciji uvođenja novih tehnoloških linija, poboljšanja tehnoloških procesa proizvodnje, te poboljšanja uvjeta života i rada zaposlenog osoblja.

Zahvati iz stavka 3. mogući su neposrednim provođenjem ovog Plana, kumulativnim korištenjem odredbi koje se odnose na građevine gospodarske namjene.

Radi zaštite krajobraznih vrijednosti, za sve planirane zahvate propisuje se obveza izrade projekta krajobraznog uređenja.

Članak 62.

Planom se određuju slijedeća građevinska područja izdvojenih površina za gospodarske namjene:

- K1 - proizvodna namjena - drvoprerađivačka:** postojeći pogon drvoprerađivačke proizvodnje u Mrkoplju,
- K2 - poslovno-proizvodna namjena:** planirana poslovno-proizvodna zona u Mrkoplju,
- K3 - poslovna namjena - pretežito uslužno-servisna:** planirana poslovna zona u Mrkoplju.
- K4 - proizvodna namjena:** planirana asfaltna baza uz kamenolom Mrkovac.“

Posredna provedba za građevinska područja gospodarske namjene

Članak 62.a.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja (UPU 3) za poslovno-proizvodnu zonu Mrkopalj (K2).

- Površine poslovno-proizvodne namjene u zoni Mrkopalj (K2) namijenjene su smještaju javne prometne površine, sunčanih elektrana (SE) i ostalim gospodarskim djelatnostima.
- UPU-om je potrebno planirati tri sunčane elektrane s tri odvojena fotonaponska sustava ukupne snage 2,0 MW. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadajuće elektroenergetske mreže te pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl. građevine nužne za realizaciju i funkcioniranje elektrane).
- Ostale gospodarske djelatnosti su razne uslužne, zanatske, trgovačke, komunalno-servisne i druge djelatnosti.
- Osim građevina osnovne namjene mogu se smještati pomoćne i prateće građevine uz uvjet da brutto razvijena površina pomoćne građevine ne može činiti više od 40% ukupne brutto razvijene površine svih izgrađenih građevina na građevnoj čestici, a ukupna površina namijenjena pratećim građevinama ne može činiti više od 20% ukupne površine građevinskog područja.
- Javna prometnica dimenzionira se sukladno poglavlju 5. ovog Plana.
- Pojedinačne građevine (građevni sklopovi) svojim oblikovanjem moraju biti odraz osnovne namjene i funkcionalnog rješenja, a u kontekstu cjelokupnog građevinskog područja činiti skladnu cjelinu, uklopljenu u okolni krajolik i naseljsko okruženje.
- Način priključenja građevne čestice pojedine građevine na javne prometne površine i infrastrukturu, i broj parkirnih mjesta, određuje se koristeći elemente iz poglavlja 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava odredbi ovog Plana.
- Zaštitu okoliša u svim segmentima te zbrinjavanje otpada provesti prema važećim zakonskim propisima i odrednicama ovog Plana.

Članak 62.b.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja (UPU 4) za poslovnu zonu u Mrkoplju (K3), pretežito uslužno-servisnu.

- Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke i komunalno servisne sadržaje.
- Osim građevina osnovne namjene mogu se smještati pomoćne i prateće građevine uz uvjet da bruto razvijena površina pomoćne građevine ne može činiti više od 40% ukupne bruto razvijene površine svih izgrađenih građevina na građevnoj čestici, a ukupna površina namijenjena pratećim građevinama ne može činiti više od 20% ukupne površine građevinskog područja.
- Način priključenja građevne čestice pojedine građevine na javne prometne površine i infrastrukturu, i broj parkirnih mjesta, određuje se koristeći elemente iz poglavlja 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava odredbi ovog Plana.
- Zaštitu okoliša u svim segmentima te zbrinjavanje otpada provesti prema važećim zakonskim propisima i odrednicama ovog Plana.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene

Članak 63.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene određuju se građevinskim područjima izdvojenim iz naselja, koja mogu imati postojeći, izgrađeni dio i neizgrađeni dio, planiran za proširenje ili novu izgradnju. Dije se na površine za smještaj građevina iz skupine hoteli (T1) i turističkih naselja (T2).

Namijenjene su izgradnji novih građevina stacionarnog tipa (hotela, većih pansiona) i turističkih struktura (turističkih naselja), u kombinaciji s poslovnim, ugostiteljskim, trgovačko -uslužnim, kulturno-zabavnim, sportsko-rekreacijskim i ostalim pratećim sadržajima, te rekonstrukciji i preoblikovanju postojećih - izgrađenih građevina i struktura.

Izgradnja u neuređenim dijelovima građevinskih područja novoplaniranih površina za turističko-ugostiteljske namjene moguća je samo temeljem urbanističkog plana uređenja ili važećeg detaljnog plana uređenja.

Rekonstrukcije građevina, zahvati u uređenju prostora i interpolacije novih građevina unutar izgrađenih dijelova građevinskog područja vrše se neposrednim provođenjem ovog Plana, kumulativnim korištenjem odredbi koje se odnose na građevine turističko-ugostiteljske namjene čija je izgradnja moguća u naselju, osim ako je definirana izrada UPU-a ili je plan niže razine na snazi.

Članak 64.

Ovim Planom na području Općine Mrkopalj određuju se slijedeća građevinska područja izdvojenih površina za turističko-ugostiteljsku namjenu:

T1 – hoteli (sa smještajnim kapacitetima u hotelima, većim i manjim pansionima, izletišnim kompleksima, planinarskim domovima i sl.)

T1₂ – zona turizma u Mrkoplju, uz Biatlonski centar „Zagmajna“

T1₃ – zona turizma u Begovom Razdolju, uz skijališta Mlačice i Bijela Kosa, u blizini sportsko-rekreacijskog područja „Tri poljane“.

T2 – turistička naselja (koja mogu uključiti i građevine stacionarnog turizma):

T2₄ – turističko naselje u Begovom Razdolju, uz skijalište Klobučarev vrh,

T2₅ – turističko naselje u Begovom Razdolju, uz skijalište Jukina Kosa

Članak 65.

Briše se.

Članak 66.

Briše se.

Članak 67.

Briše se.

Infrastrukturne površine

Članak 68.

Na području Općine Mrkopalj Planom su određene izdvojene površine za infrastrukturu koje se određuju postojećim trasama, planiranim koridorima i površinama za infrastrukturne građevine.

Infrastrukturne površine predviđene su za smještaj građevina, odnosno uređaja, vodova, instalacija u funkciji pojedinih infrastrukturnih sustava, a razgraničuju se ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava. Ovim Planom podijeljene su na:

- površine za građevine prometa i građevine veza (koptene i zračne);
- površine za građevine vodoopskrbe (vodozahvat i prijenos vode) i odvodnje (odvod oborinskih i otpadnih voda);
- površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata.
(električne energije, plina i energenata iz obnovljivih izvora).

Članak 68.a.

Izdvojena površina infrastrukturne namjene kojoj je Planom određeno građevinsko područje je površina javnog parkirališta (planska oznaka JP) uz središnje naselje N5 Mrkopalj-centar.

Uvjeti građenja, uređenja površina i mjere zaštite okoliša odrediti će se urbanističkim planom uređenja UPU-1 u čijem obuhvatu se nalaze građevinska područja središnjeg naselja N5 Mrkopalj-centar i javnog parkirališta JP.

Groblja

Članak 68.b.

Površina groblja u Općini Mrkopalj je utvrđena izvan građevinskog područja naselja. Planom je predviđeno proširenje koje će se detaljnije definirati urbanističkim planom uređenja.

Na groblju se mogu izvoditi zemljani radovi, uređivati grobna mjesta i graditi prateće građevine (kapele, mrtvačnice, tehnički prostori) u skladu s obavezama iz važećeg Zakona o problemima, Pravilnika o problemima kao i temeljem odgovarajućeg akta Općine.

2.4. Izgradnja građevina izvan građevinskih područja

Članak 69.

Građevine izvan građevinskih područja lociraju se, grade i koriste na način da ne ometaju druge namjene u prostoru i korištenje drugih građevina, a prema kriterijima iz članka 20. Odluke o Planu, preuzetim iz Zakona o prostornom uređenju i Županijskog plana.

Izvan građevinskih područja može se graditi na ovim planom određenim lokacijama (određenom građevinskom zemljištu) i na prirodnim površinama.

Lokacije izvan građevinskog područja se određuju kada se izvan građevinskog područja planira izgradnja građevina koje nisu u funkciji korištenja prirodnih resursa (primarne proizvodnje) i/ili građevina koje svojom veličinom, tehnološkim procesom i drugim obilježjima, značajno mijenjaju prirodna obilježja područja na kojima se grade. Na određenim lokacijama za ove građevine utvrđuje se građevinska čestica.

Na prirodnim površinama mogu se graditi građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na svojstva prirodnih površina. Karakteristika je ove gradnje da se građevine grade na čestici osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šuma, itd.) a bez da se formira zasebna građevinska čestica za izgrađenu građevinu.

Među građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, ovim Planom uvršten je i Memorijalni centar na Matić poljani kao zdravstveno-rekreacijska građevina - planinarski (spomen) dom s malim smještajnim kapacitetom.

Na površinama označenim IV. kategorijom geotehničke prikladnosti i I. kategorijom zaštite (osjetljivosti) prostora dozvoljena je izgradnja samo građevina infrastrukture i građevina u isključivoj funkciji korištenja i zaštite prostora.

Članak 70.

Rekonstrukcija postojećih stambenih i ostalih građevina zatečenih u vangrađevinskom području moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada, odnosno vrši se po istim uvjetima kao i za postojeće građevine čija je namjena suprotna planiranoj namjeni prostora utvrđenoj ovim Planom.

2.4.1. Gradnja na Planom određenim lokacijama (određenom građevinskom zemljištu)

2.4.1.1. Građevine infrastrukture (prometne, energetske, vodoopskrbe i odvodnje)

Članak 71.

Građevine infrastrukture izvan građevinskih područja podrazumijevaju izgrađene i neizgrađene građevine, vodove, instalacije i uređaje u funkciji sustava prometa i veza, vodnogospodarskog sustava i energetske sustava, smještene unutar infrastrukturnih trasa, koridora ili površina, te komunalne građevine i groblja.

Od novih infrastrukturnih i komunalnih građevina izvan građevinskog područja planirana je izgradnja:

- građevine u funkciji korištenja dopunskih (obnovljivih) izvora energije (planska oznaka GDE)- energane na biomasu, vjetroenergane ih sl. snage manje od 500kW.

Infrastrukturne i komunalne građevine izvan građevinskih područja grade se neposrednom provedbom, kumulativnom primjenom odredbi svih članaka koji se odnose na pojedini infrastrukturni sustav, a prema uvjetima iz točke 5. Odluke o Planu. Potrebna je izrada idejnog rješenja s detaljnim opisom zahvata u prostoru i mjerama zaštite okoliša, te suglasnost nadležnih pravnih osoba s javnim ovlastima.

Ovisno o veličini, kategoriji ih kapacitetu infrastrukturnih građevina iz stavka 1. i energetske kapacitetu građevina u funkciji korištenja dopunskih (obnovljivih) izvora energije propisuje se obveza izrade stadije utjecaja na okoliš, sukladno popisu zahvata koji je sastavni dio Pravilnika o dopuni i izmjeni pravilnika o procjeni utjecaja na okoliš sukladno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš.

2.4.1.2. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

Članak 71.a.

Na području Općine Mrkopalj aktivan je kamenolom tehničkog kamena Mrkovac (planska oznaka **E**). Postoje dva aktivna i nekoliko napuštenih šumskih kamenoloma koji se uglavnom koriste za iskop tehničkog kamena potrebnog za uređenje i održavanje šumskih cesta i putova, a Planom su, nakon završenog korištenja, predviđeni za sanaciju. Aktivni kamenolomi označeni su u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina.

U postojećem kamenolomu Mrkovac neposrednom provedbom ovog Plana dozvoljava se rekonstrukcija izgrađenih građevina i uređaja, izmjena i uvođenje novih tehnoloških linija u svrhu poboljšanja postojećih uvjeta rada.

Vršenje novih zahvata na prostoru kamenoloma Mrkovac u svrhu povećanja kapaciteta proizvodnje tehničkog kamena, moguće je pod uvjetima građenja van građevinskih područja, uz obveznu izradu studije utjecaja na okoliš.

Sanacija postojećih šumskih kamenoloma moguća je neposrednim provođenjem Plana, temeljem stručne dokumentacije za provedbu sanacije. Na nekim manjim napuštenim šumskim kamenolomima u tijeku je proces prirodne biološke sanacije.

Na prostoru postojećih šumskih kamenoloma na lokacijama Zagmajna i Plana, nakon njihove sanacije, planirano je uređenje površine za helidrom.

Eksploatacijska polja šumskih kamenoloma predviđena za sanaciju označena su u kartografskom prikazu 3.c Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite.

Članak 71 .b.

Kriteriji za određivanje mogućih lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, su slijedeći:

- istraživanje mineralnih sirovina ne može se obavljati u zaštićenim dijelovima prirode i dijelovima prirode predviđenih za zaštitu, na područjima ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, te stanišnih tipova neophodnih za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta te na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode,
- istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina ne smiju se ugrožavati krajobrazne vrijednosti,
- lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mora biti na sigurnoj udaljenosti od naselja, ugostiteljsko-turističkih, sportsko-rekreacijskih i zaštićenih područja, minimalne udaljenosti 1000 metara,
- nije dopuštena eksploatacija šljunka uz vodotokove,
- transport sirovine predvidjeti izvan područja naselja,
- istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina nije dopušteno na prostoru poljoprivrednog zemljišta P1 ili P2,
- istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina nije dopušteno unutar infrastrukturnih koridora.

Osnivanje površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina te njihova izgradnja moguće je pod uvjetima građenja van građevinskih područja isključivo temeljem studije utjecaja na okoliš i sukladno Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće na području Gorskog kotara.

Sanacija područja nakon provedenih istraživačkih radova ili izvršenog iskorištavanja mineralnih sirovina mora biti sastavni dio odobrenja za eksploataciju.

Skladišta eksplozivnih materijala potrebnih za miniranje moraju se smjestiti na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora, uz suglasnost i prema posebnim uvjetima nadležne institucije.

2.4.1.3. Sportsko-rekreacijska

Članak 71.c.

Pod sportsko-rekreacijskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se grade radi obavljanja specifičnih sportskih djelatnosti vezanih uz prirodne uvjete na tlu, a grade se radi obavljanja specifičnih sportskih djelatnosti vezanih uz specifična prirodna područja (skijanje, sanjkanje, planinarenje, zmajarenje, paraglajding, zip-line i si).

Ovim Planom se planira izvan građevnog područja građenje građevina manjih skijaških centara i pojedinačna skijališta: SC Mrkopalj - skijaški centar na području Općine Mrkopalj koji uključuje:

- R1 - veća i manja skijališta u sastavu Skijaškog centra / SC «Mrkopalj» kao dijelu Hrvatskog olimpijskog centra/ HOC «Bjelolasica»:
 - R1₁ manje skijalište Prenka - Brestova Draga,
 - R1₂ skijalište Čelimbaša,
 - R1₃ skijalište Maj (u Tuku Mrkopaljskom i Tuku Vojnom),
 - R1₄ skijalište Jukina Kosa,
 - R1₅ skijalište Klobučarev vrh,
 - R1₆ skijalište Pod Višnjevicu,
 - R1₇ skijalište Mlačice i Bijela Kosa,
- R2 - Biatlonski centar «Zagmajna» u Mrkoplju - sportsko-rekreacijska zona za odvijanje biatlonskih disciplina,
- R3 - Sportsko-rekreacijski centar SRC «Begovo Razdolje sportsko-rekreacijska zona planirana za izgradnju zatvorenih sportskih građevina za više sportova, sa rekreacijskim i pratećim sadržajima (fitness i beauty centar, bazen i sl.) i
- R4 - Sportsko-rekreacijsko područje «Tri poljane»/Okruglica, Duga i Vrbovska poljana.

Za neposrednu provedbu kod uređenja i izgradnje skijališta određuju se sljedeći uvjeti:

- izgradnja i uređenje skijaških staza s potrebnim sustavom žičara,
- uređenju staza za skijaško trčanje,
- uređenju sanjkališta,
- izgradnji i uređenju drugih sličnih sportsko-rekreacijskih sadržaja,
- umjetno zasneživanje dozvoljeno je samo u zoni skijališta uz poštivanje odredbi Zakona o zaštiti prirode
- pored građevina osnovne namjene, mogu se graditi građevine i uređivati površine u koje se smještaju prateći sadržaji u funkciji osnovne namjene za:
 - smještaj i pružanje različitih vrsta ugostiteljskih usluga posjetiteljima skijališta,
 - provođenje različitih sportskih i rekreacijskih programa (rekreacija na trim stazama, stazama za nordic walking i sl.),
 - iznajmljivanje i servisiranje opreme.
 - pružanje ugostiteljskih i ostalih osobnih usluga.

U građevinama sportsko-rekreacijske namjene koje su u funkciji planinarstva, može se planirati smještajni kapaciteti do 100 ležaja.

Građevine drugih namjena koje su u funkciji osnovne sportsko-rekreacijske namjene grade sa samo kao pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu imati najviše 2 etaže (suteren/podrum i prizemlje), bruto razvijene ukupne površine do 1% površine osnovne namjene, ali ne više od 200 m². U pomoćne građevine mogu se smještati različiti uslužni sadržaji za:

- provedbu različitih sportskih i rekreacijskih programa (rekreacija na trim stazama, stazama za nordijsko hodanje, programi u adrenalin centru, i sl.),
- iznajmljivanje i servisiranje opreme,
- pružanje ugostiteljskih i ostalih osobnih usluga posjetiteljima,
- ostali slični sadržaji u funkciji osnovne namjene.

2.4.2. Gradnja na prirodnim površinama

2.4.2.1. Građevine u funkciji poljoprivrede

Članak 71 .d.

Građevine poljoprivredne namjene grade se izvan građevnog područja na poljoprivrednom zemljištu. Gospodarske građevine namijenjene isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda izvan građevinskog područja smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima. Građevine za stočarsku proizvodnju mogu se izvan građevinskog područja graditi uz uvjet da imaju više od propisanog minimalnog broja grla. Pod registriranim poljoprivrednim gospodarstvom, podrazumijeva se gospodarstvo upisanim u odgovarajuće registre sukladno djelatnosti. Zemljište propisane minimalne površine, na kojoj se smiju graditi građevine poljoprivredne namjene ne može biti manje od 1000 m², odnosno od trećine pripadajućih poljoprivrednih površina u čijoj je funkciji gradnja. U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina. Gospodarske građevine se razvrstavaju na:

- građevine za potrebe uzgoja bilja i
- građevine za potrebe stočarske djelatnosti (farme).

Građevine za potrebe uzgoja bilja

Građevine za potrebe uzgoja bilja mogu se graditi temeljem sljedećih kriterija:

- a) na zemljištu minimalne površine 30.000 m²:
 - gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih i/ili smještajnih djelatnosti i stanovanjem,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 600 m² GBP; u ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte; u sklopu građevine može se urediti i stambeni prostor,
 - visina građevine maksimalno 7 ili, podrum i dvije nadzemne etaže,
 - gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost)
- b) na zemljišta minimalne površine 10.000 m²:
 - namjena gospodarska, za spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme.

- maksimalna veličina građevine može iznositi do 100 m² GBP,
- visina građevine maksimalno 7 m, dvije etaže,
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost
- c) na zemljištu minimalne površine 5.000 m²:
 - namjena gospodarska, za spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 50 m² GBP,
 - visina građevine maksimalno 3 m, jedna etaža;
- d) na zemljištu minimalne površine 1.000 m²:
 - namjena gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 30 m² GBP,
 - visina građevine maksimalno 3 m, jedna etaža.

Gradnja plastenika i staklenika kao laganih montažno-demontažnih objekata dopuštena je na svim kategorijama poljoprivrednog zemljišta za obavljanje poljoprivredne ratarske djelatnosti. Staklenici i plastenici se mogu podizati na zemljištu većem od 2.000 m². Staklenici i plastenici su lagane montažno-demontažne konstrukcije obložene staklenim ili plastičnim providnim stijenama ili sličnim materijalom, maksimalne visine do 4,50 m. Uz staklenike i plastenike dopuštena je gradnja pratećeg, pomoćnog objekta za spremanje alata i strojeva, poljoprivredne opreme i slično, površine do 30 m² GBP-a s maksimalno jednom etažom.

Građevine za potrebe stočarske djelatnost (farme)

Ovim se Planom određuju se uvjeti gradnje građevina za potrebe stočarske djelatnosti (farme), temeljem sljedećih kriterija:

- a) na zemljišta minimalne površine 100.000 m²,
 - gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih usluga bili smještaja i stanovanjem,
 - površina ugostiteljskog i/ili smještajnog dijela može iznositi do 49 % ukupne bruto razvijene površine svih građevina,
 - minimalan broj 10 uvjetnih grla,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 1.000 m² GBP; u ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
 - visina građevine maksimalno 8 m,
 - gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost,
- b) na zemljištu minimalne površine 50.000 m²:
 - minimalan broj 5 uvjetnih grla
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 300 m² GBP; u ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,,
 - visina građevine maksimalno 6 m,
 - gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost,
- c) na zemljištu minimalne površine 30.000 m²:
 - minimalan broj 3 uvjetnih grla
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 100 m² GBP; u ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
 - visina građevine maksimalno 3 m,
 - gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost,
- d) na zemljištu minimalne površine 10.000 m²:
 - građevina za držanje stoke,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 30 m² GBP,
 - visina građevine maksimalno 3 m,

- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava se koeficijentom jedan. Sve vrste stoke i peradi svode se na uvjetna grla primjenom koeficijenata iz slijedeće tablice:

Tablica 1.: **Koeficijenti uvjetnih grla**

VRSTA STOKE	KOEFICIJENT	BROJ GRILA
- koni	1.60	3
- jelen	1.00	5
- krava, steona i unica	1.00	5
- junad 1-2 godine	0.7	7
- junad 6-12 mjeseci	0.5	10
- telad	0.25	20
- svinje	0.33	15
- sitni glodavci krznaši	0.066	75
- ovce, koze	0.1	50
- janiad i jarci	0.05	100
- tovnja perad	0.00055	9000
- konzumne nesilice	0.002	2500
- rasplodne nesilice	0.0033	1500

Za izgradnju farmi za uzgoj stoke, peradi ili divljači većih kapaciteta od navedenih u tablici te ostalih većih građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji potrebna je izrada studije utjecaja na okoliš i usuglašenost s Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće na području Gorskog kotara.

2.4.2.2. Građevine u funkciji šumarstva i lovstva

Članak 71.e

Građevine šumarske namjene grade se izvan građevnog područja na šumskom zemljištu. Gradnja gospodarskih i ostalih građevina namijenjenih isključivo za šumarsku djelatnost izvan građevinskog područja smiju se graditi u gospodarskoj šumi (Š 1).

Građevine se razvrstavaju na:

- građevine za obavljanje šumarske djelatnosti i
- ostale građevine.

Građevine za obavljanje šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl.) planiraju se temeljem sljedećih kriterija:

- građevine za obavljanje osnovne šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl.):
 - namjena građevine je šumarska djelatnost zaštite i održavanja flore i farme,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 400 m² GBP; u ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
 - visina građevine maksimalno 8 m,
 - udaljenost od građevnog područja i gospodarske građevine minimalno 500 m,
- Takva gradnja dopušta se za registrirane djelatnosti lovstva i šumarstva.
- građevine za obavljanje ostalih djelatnosti u funkciji šuma (skloništa, spremišta opreme):

- namjena gospodarska u funkciji šuma,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 20 m² GBP,
- visina građevine maksimalno 3 m.

Lovišta imaju gospodarsku, turističku i rekreativnu funkciju te funkciju zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje farme i flore. Na prostoru općine ustanovljena su državna i zajednička lovišta. Gospodarenje lovištem i korištenje lovnog fonda obavlja se u skladu s posebnim propisima kojima su određena i ograničenja (površine na kojima se ne ustanovljavaju lovišta, vrijeme lovostaje, zaštita fonda divljači i dr.). Na površinama lovišta dopuštena je izgradnja gatera (uzgajališta divljači), postava hranilišta, pojilišta, lovačkih čeka i građevina u funkciji održavanja i uređenja lovišta. Iz područja lovišta izuzimaju se sljedeće površine:

- 300 m od ruba građevinskog područja,
- 200 m od građevina izvan građevinskog područja,
- javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas,
- zaštićena područja prirode u kojima je aktom o proglašenju ili posebnim aktom zabranjen lov,
- druge površine u kojima je aktom o njihovom proglašenju zabranjen lov.

Na šumskim površinama i ostalom šumskom i poljoprivrednom zemljištu neposrednom provedbom ovog Plana moguće je samo postavljanje uređaja za izvlačenje posječenih stabala iz šume i malih prijenosnih pilana za grubu obradu drveta.

Na tim površinama mogu se graditi pilane, pogoni za iskorištavanje i obradu drveta, iskorištavanje mineralnih sirovina i tehničkog kamena, te slične gospodarske građevine. Građenje je moguće isključivo temeljeni studije utjecaja na okoliš.

2.4.2.3. Sportsko-rekreacijske površine na prirodnim površinama

Članak 72.

Pod sportsko-rekreacijskim površinama podrazumijevaju se površine koje se uređuju u svrhu odvijanja rekreacijskih djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja. Rekreacijske površine su veće samostalne cjeline namijenjene uređenju, a bez izgradnje građevina. Uređuju se na površinama čija je osnovna namjena šuma (Š 1, Š 2, Š 3), ostalo obradivo poljoprivredno tlo (P3), vode, more i ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište (PS), a koriste se i uređuju u funkciji rekreacije u slobodnom prostoru i izletničkog turizma. U rekreacijskim područjima sukladno obilježjima prostora i uz posebno vrednovanje krajobraznih vrijednosti, mogu se uređivati razne vrste rekreacijskih površina u funkciji pasivne i aktivne rekreacije građana, a bez izgradnje, kao što su:

- površine za izletišta,
- pješačke, biciklističke, jahačke, planinarske, trim - staze, karting - staze,
- staze za skijanje, skijaško hodanje, skijanje po neuređenim stazama,
- površine za planinarenje, alpinističko penjanje, zmajarenje, padobranstvo i za odvijanje drugih oblika rekreacije u slobodnoj prirodi.

U sklopu ovih površina mogu se graditi ili postavljati samo prizemne građevine za prehranu i piće, sanitarije i spremišta za sportske rekvizite, skloništa i slično, koje su u funkciji dnevnog izletničkog turizma i održavanja manifestacija. Bruto razvijena površina takvih građevina ne smije biti veća od 0,5% rekreacijske površine, a ne više od 60 m². Građevina može imati i natkrivenu terasu čija površina ne smije prelaziti izgrađenu površinu. Građevine moraju biti primjereno oblikovane i

uklopljene u prostor u kojem se grade odnosno postavljaju te izgrađene od autohtonog materijala. U slučaju da ne postoji mogućnost priključenja građevine na vodove infrastrukture, građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Memorijalni centar na Matić poljani

Članak 72.a.

Planom je predviđena izgradnja specifične sportsko - rekreacijske građevine - planinarskog (spomen) doma - Memorijalnog centra na Matić poljani. Građevina se gradi izvan građevinskog područja, u polivalentnoj funkciji, posvećena sjećanju na tragičan događaj iz oslobodilačke borbe naroda ovog kraja, na 26-toricu smrznutih partizana stradalih u snježnoj oluji tijekom marša, potkraj 1944. godine.

Zbog specifičnosti namjene i smještaja građevine uz rub Matić poljane - registriranog memorijalnog područja spomeničke baštine od značaja za Primorsko-goransku županiju, određuju se posebni uvjeti građenja i uređenja površina.

Stručnu podlogu za utvrđivanje izdavanje akta o gradnji čini idejno rješenje Memorijalnog centra u kojem će se, u tekstualnom i grafičkom obliku, detaljno razraditi:

- osnovna namjena,
- sadržajno-funkcionalne cjeline u građevini i mogući kompatibilni sadržaji,
- unutarnja organizacija prostora,
- uređenje okoliša građevine - kolno-pješački prilazi građevini (za pješake, invalide i dostavna vozila), parkiralište, vanjske terase i površine za okupljanje na otvorenom prostoru, hortikulturno uređenje zelenih površina u obuhvatu građevne čestice i sl.,
- priključci na prometnu i komunalnu infrastrukturu i
- svi ostali elementi propisani člankom 36. Zakona o prostornom uređenju važni za predmetnu građevinu i zahvat u prostoru.

Za neposrednu provedbu određuju se slijedeći detaljni uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina te uvjeti građenja građevine prema kojima treba izraditi stručnu podlogu - idejno rješenje:

- Osnovna namjena građevine:
Memorijalni centar / spomen dom - građevina u funkciji očuvanja postojeće faktografske dokumentacije koja se odnosi na tragičan događaj iz oslobodilačke borbe naroda primorsko-goranskog i istarskog kraja tijekom Drugog svjetskog rata, te u funkciji prenošenja antifashiističkih i domoljubnih tradicija i njegovanja naprednih ideja među mladim generacijama,
- Sadržajno-funkcionalne cjeline:
uz primarnu sadržajno-funkcionalnu cjelinu koja obuhvaća multimedijalnu dvoranu s infopunktom i spomen sobu, u građevini odvojeno riješiti manji ugostiteljski sadržaj, mogućnost smještaja i boravka posjetitelja centra te odvijanje različitih pratećih kompatibilnih aktivnosti (znanstveno-obrazovni skupovi, upoznavanje i edukacija mladih generacija u duhu poštivanja prošlosti, kulturno-zabavne manifestacije i slična događanja) - u okolišu građevine predvidjeti uređene vanjske površine za odvijanje takvih aktivnosti na otvorenom prostoru - u sklopu građevine riješiti i pomoćne prostorije (vanjske i unutarnje sanitarne grupe, garderobe, spremišta, prostore potrebne za opskrbu građevine vodom, električnom energijom i sl.),
- Položaj, veličina i oblik građevne čestice:
 - memorijalni centar locirati na početku Matić poljane, na ulazu u planirani Park prirode/regionalni park Bjelolasica, neposredno uz lokalnu cestu prema Tuku Vojnom,

- zemljište koje služi redovnoj upotrebi građevine određuje veličinu građevne čestice i iznosi maksimalno 2500 m²,
- oblik građevne čestice odrediti idejnim rješenjem, na način da se unutar građevne čestice smjeste svi osnovni i prateći sadržaji koji se odvijaju u građevini i na otvorenom prostoru,
- Koeficijent izgrađenosti građevne čestice: $K_{ig} = 0,2$
- Koeficijent iskorištenosti građevne čestice: $K_{is} = 0,4$
- Maksimalna građevinska bruto površina građevine iznosi 500 m²
- Katnost građevine: najviše 3 nadzemne etaže, iznimno 4 nadzemne etaže ako su dvije u potkrovlju,
- Maksimalna visina: 7,00 m od uređenog okolnog terena do donjeg ruba krovnog vijenca ili podrožnice drvenog krovišta,
- Oblikovanje građevine:
 - koristiti elemente tradicionalnog goranskog graditeljstva,
 - primijeniti uvjete arhitektonskog oblikovanja određene Pojmovnikom i ovim Planom,
 - kao završnu obradu vanjskih ploha zidova i krova građevine upotrijebiti prirodne materijale (drvenu oblogu, šindru goranskih proizvođača i sl.),
 - na pročeljima minimalizirati staklene površine, vodeći računa o vizurama prema poljani i kamenim spomenicima, a na krovnoj plohi ugraditi simbolički element »svjetla u tami«,
 - građevinu skladno uklopiti u okolni krajobraz,
- Uređenje građevne čestice:
 - maksimalno očuvati zatečenu autohtonu vegetaciju u obuhvatu građevne čestice,
 - sve izgrađene vanjske površine (terase, kolno-pješačke prilaze građevini, staze, rampe i stepenice po terenu) opločiti prirodnim materijalima (kamen, drvena kocka i sl.)
 - nakon izgradnje građevine, vanjske zelene površine hortikulturno urediti korištenjem ukrasnog niskog i visokog autohtonog zelenila,
- Uvjeti priključka na prometnu infrastrukturu:
 - do građevne čestice Memorijalnog centra potrebno je rekonstruirati postojeću pristupnu cestu iz Tuka Vojnog u dužini 5 km - prometni elementi moraju zadovoljiti Planom propisane veličine za kategoriju lokalne ceste,
 - unutar građevne čestice riješiti kolno-pješačke prilaze građevini (za pješake i dostavna vozila), rampu za osobe smanjene pokretljivosti, maksimalnog nagiba 5 %, te minimalno 6 parkirališnih mjesta za osobne automobile i dostavno vozilo,
 - glavno parkiralište za izletničke autobuse i osobne automobile posjetitelja cijelog memorijalnog područja Matić-poljane planirano je na odvojenoj parceli u neposrednoj blizini Memorijalnog centra, uz glavni ulaz u planirani Park prirode/regionalni park Bjelolasica, a riješiti će se u sklopu izrade prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO),
- Posebni uvjeti infrastrukturnih priključaka:

Građevini je potrebno osigurati autonomnu infrastrukturu:

 - agregat za proizvodnju električne struje ili korištenje alternativnih, obnovljivih izvora - solarne energije, energije vjetra i sl.,
 - cisternu za vodu s hidroforom, do izgradnje cjevovoda za dovod izvorske vode iz područja Samara,
 - septičku taložnicu s upojnim bunarom ili biouređaj za pročišćavanje otpadne vode,
 - rezervoar ukapljenog naftnog plina, ukopan u okoliš, za centralno grijanje i pripremu tople vode,
 - obvezno ugraditi gromobranksku instalaciju.
- Uvjeti zaštite okoliša:

- sprječavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš riješiti određivanjem mjera zaštite tla, vode i zraka, mjera zaštite od buke, te mjera za zbrinjavanje otpada, sukladno važećim zakonskim propisima.

Članak 73.

Briše se.

Članak 74.

Briše se.

Članak 75.

Briše se.

Članak 76.

Briše se.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI**Članak 77.**

Osnovne gospodarske djelatnosti mrkopaljskog kraja su poljoprivreda, šumarstvo - gospodarenje šumama i drvoprerađivačka proizvodnja, lovstvo, turizam i ugostiteljstvo, ostale gospodarske djelatnosti koje obuhvaćaju poslovnu namjenu, te iskorištavanje mineralnih sirovina.

Razvojne mjere i uvjeti smještaja određeni su za svaku nabrojenu gospodarsku djelatnost.

Poljoprivreda

Članak 78.

Razvoj poljoprivrede, koja se danas obavlja na manjim, razjedinjenim površinama, moguć je uz slijedeće pretpostavke i uvjete:

- okrupnjavanje poljoprivrednih površina,
- intenzivno obrađivanje i korištenje mrkopaljskog polja u isključivo poljoprivredne svrhe,
- osiguranje adekvatnih poticaja za povećanje proizvodnje u brdsko-planinskim uvjetima,
- sufinanciranje investicijskih ulaganja za razvoj i unapređenje programa proizvodnje zdrave hrane na državnoj i županijskoj razini.

Razvojne mjere za unapređenje poljoprivredne proizvodnje su:

- proizvodnju dosadašnjih kultura proširiti na nove sorte - obuhvatiti uzgoj i sakupljanje ljekovitog, aromatskog i začinskog bilja, te šumskih i uzgojenih gljiva,
- proizvodnju voća povećati uvođenjem novih sorti, prvenstveno uzgojem jagodičastog i bobičastog voća i stolne jabuke, obnovom i proširenjem voćnih nasada, podizanjem tehnološke razine uzgoja i proizvodnjom za tržište u svježem ili prerađenom stanju,
- stočarstvo treba razvijati u okviru obiteljskog gospodarstva primjenom modernih metoda uzgoja: boljim režimom prehrane, mijenjanjem pasmine goveda, primjenom suvremene

- opreme i sl. - rentabilna su obiteljska gospodarstva već s 8 -10 visoko produktivnih krava, uz korištenje vlastitih zemljišnih površina za proizvodnju krme i ispašu stoke,
- ovčarstvo i kozarstvo razvijati povećanjem stada, specijalizacijom u proizvodnji mesa i mlijeka i vlastitom preradom,
 - razviti proizvodnju kunića, činčila i sitnih glodavaca krznaša, uzgoj zečeva, fazana i sl.
 - proširiti proizvodnju meda, jabučnog octa, likera od šumskog voća i sl.

Šumarstvo

Članak 79.

Šumarstvo i drvoprerađivačka proizvodnja su tradicionalne gospodarske djelatnosti Gorskog kotara, pa tako i mrkopaljskog kraja.

Drvna zaliha gospodarskih šuma povećava se godišnjim prirastom i u skladu s njim raste godišnji obujam sječe i gospodarskih aktivnosti šumarstva.

Planira se povećanje primarne prerade drva i povećanje proizvodnje poluproizvoda, te uvođenje proizvodnje finalnih proizvoda. Treba nastaviti s ulaganjima u modernizaciju drvoprerađivačke proizvodnje, jer je širina proizvodnog programa i njegova brza prilagodba novim zahtjevima tržišta pretpostavka daljeg razvoja.

Lovstvo

Članak 80.

Lovne mogućnosti su vrlo povoljne i specifična su dopuna turističkom gospodarstvu. Budući razvoj lovstva zasnivati na obnavljanju i održavanju fonda divljači te na njegovoj komercijalnoj eksploataciji u skladu s planovima odstrela.

Na slobodnim šumskim i ostalim poljoprivrednim površinama dozvoljava se otvaranje uzgajališta divljači, a prema uvjetima iz članka 76.

Postojeća već izgrađena uzgajališta divljači mogu se zadržati ako su na udaljenosti min. 30 m od ruba građevinskog područja naselja ili su od naselja odvojena pojasom gusto zasadenog zaštitnog zelenila min. širine 15 m.

Radi očuvanja fonda i raznolikosti vrsta divljači u pojasu širine 300 metara uz granicu Parka prirode/regionalni park Bjelolasica na području Općine Mrkopalj ne smiju se postavljati lovačke čeke.

Iz područja lovišta izuzimaju se sljedeće površine:

- 300 m od ruba građevinskog područja,
- 200 m od građevina izvan građevinskog područja,
- Javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas,
- Zaštićena područja prirode u kojima je aktom o proglašenju ili posebnim aktom zabranjen lov
- Druge površine u kojima je aktom o njihovom proglašenju zabranjen lov

Turizam i ugostiteljstvo

Članak 81.

Zbog prirodnih ljepota krajobraza i bogate prirodne baštine, područje Općine Mrkopalj ima značajne pretpostavke turističkog razvoja.

Postoje izgledne mogućnosti za razvoj zimskog i ljetnog turizma, zdravstvenog, lovnog i, posebno, seoskog turizma u okviru poljodjeljskih domaćinstava i gospodarstava. Razvoju turističke djelatnosti znatno bi doprinijeli različiti poduzetnički programi za čije je ostvarenje potrebna pomoć sa državne i županijske razine.

Potrebna su znatna ulaganja u izgradnju smještajnih kapaciteta, obogaćivanje turističke i ugostiteljske ponude koju treba dopuniti različitim sadržajima kulturne i etnološke baštine kraja. Ponudu sadržajno dopunjavati u postojećim naseljima, a osmisliti je na planiranim izdvojenim površinama turističko-ugostiteljske namjene i u vangrađevinskim području.

Vrste građevina i uvjeti izgradnje građevina turističko-ugostiteljske djelatnosti koje se grade u građevinskim područjima naselja određeni su člancima 52. i 53. ovih Odredbi.

Razgraničenje površina i uvjeti smještaja turističko-ugostiteljskih djelatnosti u građevinskim područjima izdvojenih površina izvan naselja određeni su člancima 63. i 64.

Ostale gospodarske djelatnosti

Članak 82.

Ostale gospodarske djelatnosti podrazumijevaju poslovnu namjenu, a razgraničene su na:

- postojeću poslovnu - drvoprerađivačku djelatnost,
- planirane poslovne djelatnosti koja obuhvaćaju razne uslužne, zanatske, trgovačke, komunalno-servisne i druge djelatnosti.

Smještaju se u pravilu na izdvojenim površinama - građevinskim područjima za gospodarske namjene, a neke poslovne djelatnosti mogu se obavljati i u naselju.

Vrste građevina i uvjeti izgradnje poslovnih građevina koje se mogu graditi u građevinskim područjima naselja određeni člancima 50. i 51. ovih Odredbi.

Vrste gospodarskih djelatnosti koje se smještaju u izdvojenim građevinskim područjima za gospodarske - poslovne i gospodarske - proizvodne namjene određene su člancima 61., 62., 62.a i 62b.

Eksploatacija mineralnih sirovina, naročito tehničkog kamena, također čini sastavni dio gospodarske strukture mrkopaljskog područja. Ovim Planom postojeća površina aktivnog kamenoloma za iskorištavanje tehničkog kamena Mrkovac tretira se kao građevina van građevinskih područja i uređuje shodno propisanim uvjetima iz članka 73.

Nove površine mogu se osnivati prema uvjetima za građenje izvan građevinskih područja. Uvjeti osnivanja i korištenja novih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina određeni su člankom 74. ovih Odredbi.

Članak 83.

Prilikom izrade prostornih planova užih područja čija je izrada određena ovim Planom za građevinska područja izdvojenih ~~gospodarskih poslovnih, poslovno proizvodnih i turističko-ugostiteljskih namjena~~, treba uvažiti slijedeće smjernice:

- priključenje građevinskog područja izdvojene namjene na javnu prometnicu vrši se neposredno ili kolnim prilazom minimalne širine kolnika 6,0 m - za interne prometnice unutar građevinskog područja preporuča se minimalna širina kolnika od 4,5 m,
- ukupna izgrađenost građevinskog područja može iznositi maksimalno 60% za osnovnu namjenu, ostali dio su interne prometnice, parkirališni prostor i zaštitne zelene površine,
- oblik i veličina građevne čestice pojedinačne građevine (građevnog sklopa) unutar građevinskog područja izdvojene namjene, mora obuhvatiti sve sadržaje tehnološkog procesa u odvijanju te namjene (osnovnu i pomoćne građevine, interne prometnice, parkirališni prostor, komunalno- tehničku infrastrukturu i sl.),
- udaljenost građevne linije pojedinačne građevine (građevnog sklopa) od regulacijske linije interne prometnice iznosi 6,0 m uvećano za 1/2 visine građevine,
~~uvjeti građenja pojedinačnih građevina (građevnog sklopa) unutar građevinskog područja izdvojene gospodarske poslovne namjene određuju se u ovisnosti od zahtjeva tehnološkog procesa i konfiguracije terena – preporuča se korištenje elemenata propisanih ovim Planom za građenje takvih građevina u građevinskom području naselja, uz dozvoljena minimalna odstupanja,~~
- uvjeti građenja pojedinačnih građevina (građevnog sklopa) unutar građevinskog područja izdvojene turističko-ugostiteljske namjene ovise o vrsti i načinu izgradnje građevinskog područja (T1 - stacionarni turizam, T2 - turističko naselje, T3 - vikend naselje). Preporuča se korištenje elemenata propisanih ovim Planom za građenje građevina turističko-ugostiteljske namjene i vikend kuća u građevinskom području naselja, uz dozvoljena minimalna odstupanja,
- pojedinačne građevine (građevni sklopovi) svojim oblikovanjem moraju biti odraz osnovne namjene i funkcionalnog rješenja, a u kontekstu cjelokupnog građevinskog područja činiti skladnu cjelinu, uklopljenu u okolni krajolik ili naseljsko okruženje. U arhitektonskom oblikovanju uvažiti i koristiti odredbe propisane Pojmovnikom i ovim Planom,
- parkirališni prostor dimenzionirati prema članku 103. Odluke o Planu,
- zaštitu okoliša u svim segmentima te zbrinjavanje otpada provesti prema važećim zakonskim propisima i odrednicama ovog Plana.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 84.

Društvene djelatnosti kao sadržaji od javnog interesa građana svrstane su u skupine središnjih uslužnih funkcija prema njihovim glavnim svojstvima. To su:

- upravne funkcije - javna uprava i pravosuđe,
- obrazovne funkcije - predškolske i školske ustanove, visoko školstvo i znanost,
- zdravstvena zaštita i socijalna skrb,
- kulturne funkcije,
- sport i tehnička kultura,
- udruge građana, političke stranke i druge nestranačke organizacije,
- vjerske zajednice.

Vrsta i broj građevina društvenih djelatnosti određuju se mrežom građevina za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda. U Općini Mrkopalj, sukladno planiranom broju stanovnika i

stupnju društvenog razvoja, obavljaju se neke društvene djelatnosti, dok se ostale osiguravaju u širem okruženju, u Gradu Delnice i Gradu Rijeci.

Ovim Planom osigurani su prostorni uvjeti smještaja i razvitka sljedećih društvenih djelatnosti: predškolskog odgoja, osnovnog obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, kulture i sporta, građanskih udruga, vjerskih ustanova i ostalih društvenih funkcija.

Građevina društvenih djelatnosti grade se u građevinskim područjima naselja, a samo izuzetno u građevinskim područjima izdvojenih namjena ili izvan građevinskih područja.

Uvjeti smještaja i izgradnje planiranih novih građevina društvenih djelatnosti, te uvjeti za rekonstrukciju i prenamjenu postojećih građevina, određuju se kumulativnom primjenom članaka 33. - 40., te članaka 47. i 48. ovih Odredbi.

Prostorni razmještaj postojećih i planiranih građevina prikazan je u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina«.

Upravne funkcije

Članak 85.

Upravne funkcije koncentrirane su u središnjem naselju N5 - Mrkopalj kao administrativno - gospodarskom centru Općine i sjedištu lokalne samouprave, a obuhvaćaju općinske organe samouprave.

Planom se predviđa ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice u Mrkoplju. Upravne funkcije nadopunjavati će se sadržajima i usklađivati svoje aktivnosti prema potrebama države, županije, lokalne samouprave, poduzetnika i stanovništva.

Obrazovne funkcije

Članak 86.

Obrazovne funkcije obuhvaćene su sustavom odgoja i obrazovanja koji, za potrebe Općine Mrkopalj, čini predškolski odgoj i osnovno obrazovanje.

Predškolski odgoj organiziran je u dječjem vrtiću »Pahuljica«, smještenom uz osnovnu školu u naselju Mrkopalj.

Osnovno obrazovanje – u skladu s PP ŽPG određena je za područje Općine Mrkopalj jedna osnovna škola – postojeća osnovna škola „Mrkopalj“ u Mrkoplju.

Potreba za predškolskim i školskim ustanovama određuje se temeljem pretpostavljenog udjela djece u ukupnom stanovništvu. Na osnovi demografske projekcije broja stanovnika za plansko razdoblje do 2020. godine ovim Prostornim planom se ne predviđa povećanje broja građevina obrazovnih funkcija jer sadašnji kapaciteti zadovoljavaju planske potrebe. Planira se kvalitativno podizanje razine odgojnih i nastavnih programa i poboljšanje opremljenosti prostora.

Zdravstvena zaštita

Članak 87.

Zdravstvena zaštita obuhvaća zdravstveno osiguranje stanovništva i pružanje zdravstvenih usluga. Na području Općine Mrkopalj Planom je predviđena samo primarna zdravstvena zaštita koju stanovništvu pruža Dom zdravlja »Dr. Josip Kajfeš« Delnice, Područna ambulanta u Mrkoplju. Sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita osigurana je u Gradu Delnice i Gradu Rijeci.

Sadašnji kapaciteti zadovoljavaju planske potrebe za primarnom zdravstvenom zaštitom stanovništva do 2020. godine, pa se Planom ne predviđa gradnja novih građevina. Planira se kvalitativno podizanje razine zdravstvenih usluga i opremljenosti prostora u postojećem objektu, te otvaranje različitih specijalističkih ordinacija privatne prakse.

Socijalna skrb

Članak 88.

Socijalna skrb je organizirana društvena djelatnost od posebnog društvenog interesa kroz koju se ostvaruje društvena briga za socijalnu sigurnost radnih ljudi i građana. Planirana je izgradnja ustanove za brigu o starijim osobama u naselju Mrkopalj, te otvaranje savjetovašta za potrebe različitih dobnih skupina stanovništva.

Djelatnosti i usluge primarne zdravstvene zaštite i socijalne skrbi sadržajno će se dopunjavati u skladu s potrebama stanovništva.

Kulturne funkcije

Članak 89.

Podizanje općeg obrazovanja i kulturne razine utječe na porast potreba stanovništva za različitim vrstama kulturnih manifestacija i aktivnosti, a time i za odgovarajućim građevinama u kojima se one obavljaju.

Planira se rekonstrukcija i uređenje postojećeg prostora kina u Mrkoplju, te uređenje novih prostora za zadovoljenje kulturnih potreba stanovništva (knjižnica i čitaonica, etnografski muzej, umjetničke galerije, zavičajne zbirke, otvoreno ili pučko učilište, te različiti novi kulturni, umjetnički i zabavni sadržaji), sukladno iskazanim potrebama kroz plansko razdoblje.

Sport i rekreacija

Članak 90.

Održavanje psihofizičkih sposobnosti i zdravlja stanovništva zahtjeva bavljenje sportskim aktivnostima, svim oblicima rekreacije, zabave i odmora.

Planiraju se sve vrste otvorenih površina i zatvorenih građevina sporta i rekreacije u naseljima, zatim veće površine sportsko - rekreacijskih namjena na izdvojenim površinama, a izvan

građevinskih područja omogućeno je odvijanje najrazličitijih sportsko-rekreacijskih aktivnosti u slobodnoj prirodi.

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije

Članak 91.

Ustavno je pravo građana kao privatnih osoba i drugih pravnih subjekata na interesno udruživanje. Stoga je moguć svaki oblik udruživanja u skladu sa zakonom.

Vjerske zajednice

Članak 92.

Sukladno ustavnom pravu postoje i mogu se osnivati nove vjerske zajednice koje su jednake pred zakonom i odvojene od države. Mogu slobodno i javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, učilišta, zavode i druge socijalne i dobrotvorne ustanove, u skladu sa zakonom.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA, TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 93.

Infrastrukturni sustavi na području Općine Mrkopalj razvrstani su na sustave prometa, pošte i veza, vodnogospodarski sustav koji obuhvaća vodoopskrbu, odvodnju i regulaciju bujičnih tokova, te energetski sustav koji obuhvaća elektroopskrbu, plinifikaciju i korištenje dopunskih izvora energije.

Sustav prometa prikazan je u kartografskom prikazu broj 1. »Korištenje i namjena površina«, a sustav pošte i veza, vodnogospodarski sustav i energetski sustav prikazani su u kartografskom prikazu broj 2. »Infrastrukturni sustavi i mreže«.

Infrastrukturne sustave čine izgrađeni i planirani infrastrukturni koridori i građevine.

Infrastrukturni koridori su površine uzduž osi linearnih trasa postojećih ili planiranih infrastrukturnih vodova i građevina, određuju se širinom koridora u metrima (os trase je simetrala koridora), a prolaze unutar i izvan građevinskih područja.

Infrastrukturni koridori razgraničeni su temeljem kriterija iz tablice 2., a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima.

Građevine infrastrukture su građevine u funkciji pojedinog sustava, smještene u ili uz infrastrukturne koridore, a služe za smještaj vodova i uređaja potrebnih za nesmetano djelovanje sustava.

Članak 94.

Ovim Planom određene su slijedeće površine postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora i građevina:

Površine za građevine prometa i građevine veza:

- *Građevine cestovnog i zračnog prometa:*
 - Ž5069 - Ž5034 - Stari Laz - Mrkopalj (Ž5191)
D203 - G.P. Brod na Kupi (gr. R. Slovenije) - Delnice (D3)
 - Ž5184 -D3 -Lučice
 - Ž5191 - Lokve (D3) - Mrkopalj - Jezerane (D23)
 - L58061 - Mrkopalj (Ž5069) - Begovo Razdolje L58060 - Brestova Draga - Sunger (Ž5191)
 - postojeće i planirane nerazvrstane ceste,
 - planirani helidromi u Mrkoplju, Begovom Razdolju i unutar parka prirode «Bjelolasica».
- *Građevine veza:*
 - Pošta: jedinice poštanske mreže
 - Javne telekomunikacije: telefonska mreža, mjesne centrale, postojeći i planirani magistralni, te korisnički i spoj ni vodovi i kanali
 - Javne telekomunikacije u pokretnoj mreži: radio relejna postaja
 - Radio i TV sustav veza: radij ski koridor

Površine za građevine vodovoda i odvodnje, vodozahvat i prijenos vode, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda:

- *Građevine za vodoopskrbu:*
 - vodospreme Presika i Begovo Razdolje
 - *tlačni cjevovod CS Lučice - VS Presika*
 - *gravitacijski cjevovod VS Presika - CS Tuk*
 - *crpna stanica Tuk*
 - *cjevovod CS Tuk - VS Begovo Razdolje*
 - postojeća opskrba mreža naselja Sunger, Mrkopalj, Begovo Razdolje i Tuk.
 - planirani opskrbi cjevovodi (ogranak Lokve - Sunger, CS Sunger - Brestova Draga)
 - uređaji za pročišćavanje pitke vode, vodne komore i dr.
- *Građevine sustava odvodnje:*
 - postojeći i planirani sustav odvodnje/uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, ispusti, crpne stanice, postojeći i novi odvodni kanali i dr./

Površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata:

- *Elektroenergetske građevine:*
 - *proizvodne – građevine u funkciji korištenja obnovljivih izvora energije*
 - *transformacijske:*
 - * transformacijska stanica TS Kupjak 35/20 kV - izvan područja općine
 - (ugrađeni transformatori 8+4 MVA, kapacitet do 2x8 MVA),
 - * transformacijska stanica TS Vrata 35/20 kV - izvan područja općine
 - (ugrađeni transformatori 2x4 MVA, kapacitet do 2x8 MVA),
 - * distributivne trafostanice TS 20/04 kV - na području općine
 - * distributivna trafostanica TS 20/04 kV - za potrebe DIP Mrkopalj
 - *prijenosne:*
 - * dalekovod DV 400 kV TS 400/220/110 kV Melme - TS 400/220/110 kV Tumbri,
 - * dalekovod DV 110 kV TS 110/35 kV HE Vinodol - TS 110/35 kV HE Gojak,
 - * postojeći i planirani kabelski vodovi 35 kV i 20 kV (nadzemni i podzemni)
 - * distribucijska mreža 20 kV - predviđena dogradnja i proširenje postojeće mreže za potrebe planiranih namjena u prostom, te zamjena nadzemnih vodova podzemnim.
 - * dio trase 35 kV nadzemnog voda TS Vrata - TS Kupjak, danas izvan funkcije - predviđena rekonstrukcija dionice Belo selo - Sunger na 20 kV naponski nivo, a preostali dio trase prema TS Kupjak se napušta.
- *Građevine za cijevni transport plina:*
 - *plinovodi:* planirani lokalni plinovod

- *građevine plinoopskrbe*: planirana redukcijska stanica

Članak 95.

Rekonstrukcija na postojećim i građenje na novim površinama infrastrukturnih koridora i građevina vrši se neposrednom provedbom Plana, uz ishođenje posebnih uvjeta građenja nadležnih ustanova s javnim ovlastima za pojedini infrastrukturni sustav.

U planiranim infrastrukturnim koridorima koji prolaze kroz građevinska područja naselja i izdvojenih namjena nije dozvoljena izgradnja novih građevina, rekonstrukcija postojećih građevina moguća je samo u njihovim fizičkim gabaritima, a korištenje slobodnih površina moguće je pod ograničenim uvjetima koji prestaju trenutkom započete izgradnje infrastrukturnog sustava.

Korištenje površina unutar planiranih infrastrukturnih koridora koji prolaze izvan građevinskih područja do početka njihove izgradnje moguće je pod uvjetima određenim za stvarnu namjenu tih površina.

5.1. Sustav prometa

CESTOVNI PROMET

Članak 96.

Prostornim planom određena je osnovna mreža cestovnog prometa koju na području Općine Mrkopalj čine državne ceste, županijske ceste, lokalne ceste i nerazvrstane ceste (ulice u naseljima).

Mrežu županijskih cesta čine:

- županijska cesta («Karolina») Vrbovsko - Ravna Gora - Mrkopalj - Fužine - Hreljin - Meja
- županijska cesta («Lujzijana») - čvor Ravna Gora - «Karolina» - (Vrelo, Bjelolasica - Jasenak)
- županijska cesta Begovo Razdolje - Begova Cisterna (veza na Ravnu Goru - Jasenak), (Ž5069: Ž5034 - Stari Laz - Mrkopalj (Ž5191), Ž5184: D3 - Lučice, Ž5191: Lokve (D3) - Mrkopalj
- Jezerane (D23)

Mrežu lokalnih cesta čine:

- lokalna cesta Sunger - Brestova Draga i
- lokalna cesta Mrkopalj - Tuk Mrkopaljski - Tuk Vojni - Matić poljana – spoj na ostalu državnu cestu (Bjelolasica - Jasenak). (Ž58061:Mrkopalj (Ž5069) - Begovo Razdolje, L58060:Brestova Draga - Sunger (Ž5191))

Važnije nerazvrstane ceste ucrtane su u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000 i kartografskim prikazima 4.1. - 4.7. «Građevinska područja».

Državne ceste

Članak 97.

Briše se.

Županijske ceste

Članak 98.

Predviđena je rekonstrukcija i proširenje županijske ceste („Luzijana“ – čvor Ravna Gora – „Karolina“ (Vrelo, Bjelolasica – Jasenak) i županijske ceste Begovo Razdolje – Begova cisterna (veza na Ravnu Goru – Jasenak). Dionice ceste koje prolaze kroz naselja treba opremiti pločnicima, autobusnim stajalištima i valitetnom signalizacijom.

Do definiranja građevinske parcele ceste novoplanirana izgradnja nije moguća u koridoru ceste.

Postojeća građevina koja se nalazi u zaštitnom koridoru planirane prometnice može se rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života, na način da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevine od javne i uz suglasnost nadležnih institucija.

Lokalne ceste

Članak 99.

Postojeće ceste Sunđer – Brestova Draga i Mrkopalj – Tuk Mrkopaljski – Tuk Vojni – Matić poljana – spoj na ostalu državnu cestu (Bjelolasica – Jasenak) treba rekonstruirati na način da se osiguraju što primjereniji tehnički elementi za odvijanje prometa, a u skladu s konfiguracijom terena.

Ostale nerazvrstane ceste

Članak 100.

Nerazvrstane prometnice na području Općine treba privesti funkciji sistematskim planom rekonstrukcija prema prioritetima utvrđenim općinskim planovima.

Širina zaštitnog pojasa postojećih cesta u kojem se ne smije graditi nova građevina iznosi min. 6,0 m. Zaštitni pojas mjeri se od ruba građevne čestice ceste do osnovne građevine.

Ako je postojeća nerazvrstana cesta širine manje od 4,5 m za jednosmjerni promet, odnosno 5,5 m za dvosmjerni promet, udaljenost građevnog pravca nove građevine od nerazvrstane ceste mora biti takva da osigurava prostor za proširenje ceste na navedene profile.

U izgrađenom naselju moguća je gradnja nove građevine i bliže od Planom propisane min. udaljenosti u odnosu na izgrađenu cestu u punoj širini ili cestu za koju su utvrđeni uvjeti uređenja prostora, ako se građevni pravac susjednih građevina nalazi na manjoj udaljenosti od tih cesta ili ako se ista poklapa s regulacijskim pravcem.

Na regulacijskom pravcu mogu se graditi samo prizemne građevine, a veća visina od prizemlja dozvoljena je iznimno u slučaju interpolacije između susjednih građevina veće visine.

Minimalni prometni uvjeti

Članak 101.

Minimalna širina za planirane nerazvrstane ceste iznosi 4,5 metra za jednosmjernu cestu, a 5,5 metara za dvosmjernu cestu odnosno 6,5 metara ako je na prometnici organiziran javni prijevoz.

Iznimno, kod rekonstrukcije već postojećih cesta, širina može iznositi i manje od 4,5 m, ako položaj postojećih građevina onemogućava realizaciju obavezne širine propisane stavkom 1 ovog članka.

Ako je postojeća nerazvrstana cesta širine manje od 4,5 metara za jednosmjerni promet odnosno 5,5 metara za dvosmjerni promet, udaljenost regulacijske linije od osi nerazvrstane ceste treba biti takva da osigurava prostor za širenje nerazvrstane ceste na propisane veličine.

Minimalna širina nogostupa koji se izvodi neposredno uz prometni trak ceste i fizički je od nje odvojen rubnjakom iznosi 1,5 metara.

Javne pješačke komunikacije (javni prolazi i stepeništa) moraju imati minimalnu širinu 2,5 metra.

Vatrogasna vozila moraju imati pristup svim osnovnim građevinama, uz zadovoljenje osnovnih uvjeta propisanih Zakonom o zaštiti od požara.

Parkirališna i garažna mjesta

Članak 102.

Parkiranje i/ili garažiranje vozila za sve građevine stambene namjene rješava se na građevnoj čestici te građevine.

Parkiranje i/ili garažiranje vozila za građevine svih vrsta društvenih namjena, gospodarskih namjena (poslovnih, turističko-ugostiteljskih i poljoprivrednih) i sportsko-rekreacijskih namjena rješava se na građevnoj čestici te namjene.

Ako se garažni prostori nalaze u podzemnoj etaži, ne računaju se u izgrađenost građevne čestice.

Ukoliko nije moguće osigurati prostor za parkiranje i garažiranje vozila na građevnoj čestici višestambene građevine, građevina društvenih, gospodarskih i sportsko-rekreacijskih namjena, parkirališta se mogu uređivati i graditi i na drugoj građevnoj čestici (u radijusu 200 m) isključivo istovremeno s gradnjom građevina kojima služe.

Članak 103.

Potreban broj parkirališnih i garažnih mjesta ovisno o vrsti i namjeni prostora u građevinama, a određuje se prema normativima iz tablice 3.:

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina sa različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme.

Za parkiranje osobnih vozila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima, te vozilima javnih službi kad njegova širina to omogućava i kad se time ne ometa pristup vozilima hitne pomoći, vatrogascima i prolazima za pješake i invalide.

Postojeće garaže i garažno - parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno-garažno mjesto na istoj građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

Članak 104.

Na javnim parkiralištima za automobile invalida treba osigurati najmanje 50 parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Minimalna veličina građevne čestice izdvojenog parkirališta ili garaže određuje se prema normativu 35 m² prometne površine po svakom vozilu za osobne automobile, a 120 m² prometne površine za autobuse. (U prometne površine uračunate su površine parkirnog mjesta 2,5 x 5,0 m, prilazna cesta 2,5 x 6,0 m, te priključenje na javnu površinu za osobe, a 12 x 4 m parkirno mjesto + 1 x 4,0 prilazne ceste, te priključenje na javnu površinu za autobuse).

Koeficijent izgrađenosti izdvojenog parkirališta ili garaže je odnos između površine građevne čestice i uređenih i izgrađenih prometnih površina, i iznosi najviše:

- za uređenje u jednoj razini: 0,8
- za uređenje u dvije ili više razine: 0,6.

Izdvojena parkirališta ili garaže koji se grade u dvije ili više razina mogu se graditi kao galerijski otvoreni prostori, dijelom ukopani ili zatvoreni prostori do visine prizemlja.

ZRAČNI PROMET**Članak 105.**

Planom je predviđeno uređenje triju površina za helidrome:

- u Mrkoplju - uz Biatlonski centar »Zagmajna« i skijalište Čelimbaša, na mjestu postojećeg šumskog kamenoloma koji se određuje za sanaciju,
- u Begovom Razdolju, na području Mlačice - uz turističko-ugostiteljsku zonu i sportsko-rekreacijsko područje »Tri poljane«,
- na području Plana - u parku prirode/regionalnom parku Bjelolasica, na prostoru postojećeg šumskog kamenoloma koji se određuje za sanaciju.

Približne lokacije helidroma određene su u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina«.

Uz helidrom na prostoru saniranog šumskog kamenoloma Zagmajna (alineja 1, stavka 1) može se planirati izgradnja garažno-servisnog prostora za mehanizaciju koja služi uređivanju skijališta Čelimbaša i Biatlonskog centra, kada ona nije u funkciji. Izgradnja helidroma moguća je na krovnoj konstrukciji garažno-servisnog prostora, a uvjeti građenja odrediti će se stručnom podlogom – idejnim rješenjem. U postupku projektiranja i izgradnje helidroma potrebno je pridržavati se minimalnih tehničkih i drugih standarda utvrđenih Pravilnikom o helidromima i Naredbom o zrakoplovnoj sigurnosti (Air Safety Order ASO-2019-001). Prilikom donošenja odluke o mogućoj izgradnji potrebno je odrediti plansku namjenu helidroma, referentni tip, tehničke karakteristike i kapacitet helikoptera te vrstu prometa i kategoriju helidroma (komercijalni, privatni i sl.). Plato za helidrom može biti uređen kao površina na tlu ili građevini.

Mogućće je otvaranje novih helidroma prema uvjetima građenja van građevinskih područja. Osigurati ravnu uređenu travnatu površinu minimalne veličine 100x100 metara, za mogućnost slijetanja helikoptera, uz minimalne zahvate u prostoru i osiguranje nužnih pratećih sadržaja u tipskim prefabriciranim objektima montažnog tipa.

Lokacijska dozvola se utvrđuje neposrednom provedbom, uz ishođenje posebnih uvjeta građenja nadležnih pravnih osoba s javnim ovlastima.

5.2. Sustav pošte i elektroničkih komunikacija

Članak 106.

Na području Općine Mrkopalj nalazi se samo jedan poštanski ured u naselju Mrkopalj. Ne planira se otvaranje novih poštanskih ureda nego podizanje razine usluga u postojećem.

Planom se predviđa daljnji razvoj javne telekomunikacijske fiksne i pokretne mreže, te razvoj ostalih sustava veza.

Zabranjuje se postava baznih stanica GSM mreže na područjima na kojima bi se mogle narušiti krajobrazne vrijednosti i panoramske vizure, te na površinama i građevinama zaštićene kulturne baštine.

Rekonstrukcija postojećih i građenje novih građevina sustava pošte i veza vrši se neposrednom provedbom Plana uz posebne uvjete građenja nadležnih institucija.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema mreža pokretnih komunikacija prema načinu postavljanja se dijeli na:

- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima,
- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat).

Samostojeći antenski stup mora biti takvih karakteristika da omogućava smještaj više operatera, interventnih službi i ostalih zainteresiranih korisnika. Pri planiranju i odabiru lokacije za smještaj samostojećega antenskog stupa voditi računa da se ne naruši izgled krajobraza. Osobito je potrebno očuvati panoramski vrijedne prostore.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova koristiti tipska rješenja i projekte odobrene od nadležnog ministarstva za prostorno uređenje. Samo u slučaju da iz razloga zaštite ljudi, dobra ih okoliša nije moguće koristiti prihvaćena tipska rješenja mogu se planirati, projektirati i graditi i drugi tipovi samostojećih antenskih stupova. Objekte za smještaj telekomunikacijske opreme treba projektirati na način da se koriste materijali i boje prilagođene prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi, osim ako je posebnim propisima određeno drugačije. Slijedom tehnološkog razvitka elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme postojeće antenske stupove i njihovu opremu prilagođavati novim standardima u cilju povećavanja zaštite zdravlja ljudi, prirode i okoliša.

Građenje samostojećih antenskih stupova nije dopušteno:

- na arheološkim područjima i lokalitetima te povijesnim graditeljskim cjelinama,
- na zaštićenim područjima zaštićenim u kategoriji strogi rezervat, posebni rezervat, park prirode i regionalni park te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu,
- na vodnom dobru i
- u građevinskim područjima.

Građenje samostojećih antenskih stupova dopušta se u izdvojenim građevinskim područjima

gospodarske namjene.

Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području prirodnih vrijednosti, planirati minimalni broj stupova koji osiguravaju zadovoljavajuću pokrivenosti i to rubno, odnosno na način da se izbjegnju istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina, osim na području strogog rezervata i posebnog rezervata.

5.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Sustav vodoopskrbe

Članak 107.

Na mrkopaljskom području nema izdašnjih izvora vode za piće, pa se za opskrbu stanovništva voda dovodi s područja Grada Delnice, iz vodoopskrbnog sustava izvora Kupice.

Obzirom na konfiguraciju terena i raspored zona potrošnje Planom se određuje razvoj postojećeg vodoopskrbnog sustava podjelom područja na 2 zone unutar kojih se vodoopskrba rješava na optimalan način obzirom na lokalne prilike i postojeće izgrađene strukture.

Javni vodoopskrbni sustav treba izgraditi u svim naseljima Općine Mrkopalj, u svrhu osiguranja priključka svakom domaćinstvu i poslovnom objektu, odnosno postizanja potpune opskrbljenosti stanovništva i gospodarstva pitkom vodom. Vodoopskrbni sustav razvijati postupno i stalno, u skladu s prioritetima i mogućnostima lokalne zajednice.

Iz sustava goranskog vodovoda za Općinu Mrkopalj potrebno je osigurati količinu vode za srednju dnevnu potrošnju od 30,4 l/s.

Od magistralnog cjevovoda goranskog vodovoda planira se izgradnja ogranka Lokve - Sunger s pratećim objektima, odnosno u I. fazi:

- tlačno-gravitacijski cjevovod Lokve - Sunger,
- crpna stanica Sunger i
- vodosprema Presika,

te u II. fazi izgradnje:

- crpna stanica Lokve koja je izvan područja Općine Mrkopalj i služit će za podizanje tlaka u cjevovodu u sva tri pravca - prvenstveno prema Delnicama, te prema i Mrkoplju i Zlobinu.

Prioritet razvoja vodoopskrbe svakako je opskrba naselja Bukovec Sungerski koja se planira izgradnjom ogranka iz Sungera.

Na području Mrkopaljskog i Sungerskog polja postoji potreba za navodnjavanjem. Planom se za te potrebe određuje korištenje postojeće akumulacije na lokaciji podno skijališta Čelimbaša. U ljetnom periodu se voda može koristiti za navodnjavanje, a zimi za zasniježenje.

Sustav odvodnje otpadnih voda

Članak 108.

Nepostojanje sustavne odvodnje, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda uzrokom su onečišćavanja površinskih i podzemnih voda na području Općine Mrkopalj, a posebno u naseljima s izgrađenom vodovodnom mrežom. Stanje odvodnje ugrožava kakvoću podzemnih voda i u širem okruženju, a naročito je opasno zbog mogućeg zagađenja izvorišta Kupice koje ima izuzetno značenje za javnu vodoopskrbu šireg delničkog područja.

Gradnja sustava odvodnje prioritetan je zadatak u planskom razdoblju, a treba ga rješavati u svim naseljima i gospodarskim zonama sustavno i kontinuirano u svrhu zaštite izvorišta vode za piće i očuvanja kvalitete površinskih i podzemnih voda na širem području. Sustavno rješavati odvodnju oborinskih voda (razdjelnom kanalizacijom) i regulaciju bujičnih tokova.

Rješenje odvodnje sanitarne otpadne i oborinske vode najvećih naselja Mrkopalj i Sunger, te naselja Begovo Razdolje i Tuk planirano je razdjelnim sustavima, spajanjem naselja na zajednički uređaj za pročišćavanje otpadne vode, uz uvjet njegovog smještaja izvan treće vodozaštitne zone i zabranom ispuštanja otpadne vode u ponore i ponorne zone.

Prioritet realizacije javnog sustava je za naselje Mrkopalj zbog smještaja u vrlo osjetljivom području (treća zona) te u Sungeru kao gusto izgrađenoj zoni povezanoj s Mrkopljem. Izgradnja kanalizacijskog sustava u Begovom Razdolju i Tuku mora biti u funkciji razvoja turističko-rekreacijskih sadržaja (SRC Bjelolasica, zaštićeno područje prirode Bijeje i Samarske stijene).

Izgradnja kolektorske mreže treba se usmjeravati na građevinska područja gdje se planira širenje naselja s time da se obvezno osiguraju uvjeti za priključivanje na kanalizacijsku mrežu.

U malim naseljima kakva su mrkopaljska nameće se rješavanje otpadnih voda putem individualnih uređaja za obradu otpadnih voda visokog učinka pročišćavanja (u rangu biološkog postupka pročišćavanja). Za individualne objekte čija će izgradnja uslijediti prije izgradnje javnog odvodnog sustava, kao i tamo gdje izgradnja javnog sustava nema tehničke ni ekonomske opravdanosti, a zbog osjetljivosti krša treba primjenjivati male kompaktne biološke uređaje koji se mogu jednostavno instalirati.

Do izgradnje kanalizacionih sustava sa uređajima za pročišćavanje, otpadne vode obiteljskih domaćinstava treba zbrinjavati putem nepropusnih septičkih taložnica. Za gospodarske - poslovne i turističke zone obvezna je izgradnja bioloških uređaja za pročišćavanje.

Potrebno je riješiti zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (septičkih taložnica i uređaja s višim stupnjem pročišćenja) u sklopu rješenja gospodarenja otpadom.

Odvodnja površinskih voda

Članak 109.

Veće probleme u odvodnji stvaraju površinske vode koje se javljaju kao posljedica izgradnje urbanih cjelina i to prvenstveno u Sungeru, Mrkoplju i Begovom Razdolju. Uz povećano otjecanje kod zbrinjavanja ovih voda bitnu ulogu imaju i kapaciteti ponora, te visoka podzemna voda u uvjetima velikih oborina, a možda i estavelsko djelovanje ponora. Zbrinjavanje tih voda prvenstveno je komunalni zadatak, a u okviru je djelatnosti Hrvatskih voda.

5.4. Energetski sustav

Članak 110.

Energetski sustav Općine Mrkopalj čine sustavi elektroopskrbe i plinoopskrbe te korištenje dopunskih i obnovljivih izvora Obuhvaćaju trase i koridore sa vodovima i građevinama za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata.

Elektroopskrba

Članak 111.

Napajanje područja električnom energijom u redovnom pogonu predviđeno je i dalje iz trafostanice 35/20 kV Kupjak, a rezervno se osigurava iz trafostanice 35/20 kV Vrata, smještenim izvan granica Općine Mrkopalj. Svojim kapacitetom one osiguravaju potrebnu snagu na širem konzumnom području kojeg opskrbljuju električnom energijom.

Obzirom na Planom predviđenu namjenu prostora, očekivanu povećanu potrošnju sadašnjih potrošača i buduću planiranu izgradnju, neophodno će biti dograditi postojeću 20 kV mrežu u dijelu gdje je ona već izvedena, odnosno izgraditi novu za zone koje do danas nisu elektrificirane ili su novoplanirane.

Planirani 20 kV vodovi unutar građevinskih područja izvoditi će se obavezno podzemnim kabelskim vodovima, a postupno će se podzemnim kabelima zamijeniti i nadzemni vodovi, koji danas prolaze kroz naselja. 20 kV vodovi će se, gdje god je to moguće, izvoditi u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture. Zbog povećanja sigurnosti u napajanju buduću 20 kV mrežu treba razvijati na način da se većini trafostanica omogući mogućnost dvostranog napajanja. Planirane trafostanice 20/0,4 kV i 20 kV vodovi mogu se graditi neposrednom provedbom Plana unutar cijelog njegovog obuhvata (isto se odnosi i na dijelove planova nižeg reda koji još nisu doneseni). Ako se trafostanica gradi kao samostojeća, u vlasništvu distribucije, za nju je potrebno osigurati zasebnu česticu. Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice do granice prema susjednim česticama iznosi 1m, a prema kolniku najmanje 2m. Iznimno, su moguće i manje udaljenosti prema lokalnim uvjetima oblikovanja primjerenog lokacijskim uvjetima. Za trafostanicu je potrebno osigurati direktni ili posredan pristup do javne površine.

Niskonaponska mreža će se kao i do sada razvijati kao nadzemna, sa samonosivim kabelskim sklopom razvedenim na betonskim stupovima, ili po potrebi podzemnim kabelima. Postojeća niskonaponska mreža, koja je danas izvedena na drvenim stupovima s neizoliranim vodičima, zamijeniti će se zbog veće sigurnosti u pogonu i lakšeg održavanja u teškim klimatskim uvjetima koji su prisutni na području Općine, mrežom na betonskim stupovima s izoliranim kabelskim snopom.

Javna rasvjeta će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna izvedena sa zasebnim stupovima.

Trafostanice i sredjenaponski podzemni vodovi mogu se graditi i u neizgrađenim – neuređenim dijelovima građevinskih područja za koje još nisu doneseni planovi nižeg reda (uz suglasnost općine) i to prema uvjetima iz ovog plana dok se vodovi u tom slučaju moraju voditi po javnim površinama.

Plinoopskrba

Članak 112.

Razvodna plinska mreža razrađena za Prostorni plan uređenja Općine Mrkopalj dio je kompletnog energetskog infrastrukturnog sustava i u skladu je s konceptom projekta plinifikacije prirodnim plinom Primorsko-goranske županije.

Polaganje plinske distributivne mreže obavezno je u sustavu izgradnje novih prometnica obuhvaćenih ovim planom, kao i planovima užih područja.

Planirana plinifikacija zahtjeva izgradnju nove korisničke mreže koje će biti realizirana u sklopu plinifikacije Primorsko-goranske županije.

Kapaciteti plinovoda i primopredajnih stanica od mreže višeg ranga do krajnjih potrošača moraju zadovoljiti potrebe predviđenih sadržaja, a sukladno novoizgrađenoj mreži u nadležnosti distributera plina.

Korištenje dopunskih i obnovljivih izvora **energije**

Članak 113.

Ovim Planom planirano je korištenje dopunskih i obnovljivih izvora **energije (korištenje energije iz biomase, vjetra i sunca) koji, osim energetskih efekata imaju značajan utjecaj na ukupni gospodarski razvitak područja.**

Omogućeno je građenje energetskih građevina koje koriste energiju biomase ili prirodnu snagu vjetra. Predviđena je izgradnja energane na biomasu ili vjetroenergane čija je lokacija približno određena na širem području Mrzle Drage.

Za izgradnju vjetroenergane potrebno je prethodno provesti istraživanja snage i učestalosti vjetra na konkretnoj lokaciji koja mora biti udaljena od naselja i određena tako da u najmanjoj mogućoj mjeri naruši krajobrazne vrijednosti područja.

Energetske građevine koje koriste dopunske i obnovljive izvore energije mogu se graditi neposrednom provedbom, pod uvjetima građenja izvan građevinskih područja, uz obveznu izradu stručne podloge i ishodenje suglasnosti nadležnih pravnih osoba s javnim ovlastima.

Prema energetskom kapacitetu propisuje se obveza izrade studije utjecaja na okoliš, ako se građevine nalaze na popisu zahvata koji je sastavni dio Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš ili su određene poglavljem 6.3.5. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Uvjeti za određivanje potencijalnih lokacija za smještaj vjetroelektrana su sljedeći:

- izvan zaštićenih dijelova prirode, kao i područja predviđenih za zaštitu,
- kod odabira mikrolokacija vjetroelektrana provesti detaljno kartiranje staništa i flore,
- izvan utvrđenih građevinskih područja, infrastrukturnih koridora, visokih šuma i poljoprivrednog zemljišta,
- udaljiti zonu vjetroelektrane od naselja i drugih građevina najmanje 500 m, odnosno razina buke za najbliže građevine ne smije prelaziti 40 dB(A),
- uskladiti smještaj vjetroelektrane u odnosu na telekomunikacijske uređaje, radi izbjegavanja elektromagnetskih smetaj i,

- voditi računa o odabiru veličine i boje lopatica i stupova, kako bi se što je moguće više smanjila vizualna degradacija prostora.

Za vjetroelektrane i solarne elektrane potrebno je izraditi projekte krajobraznog uređenja.

Realizacija gradnje vjetroelektrane Poljička kosa provodi se temeljem odredbi Prostornog plana Županije Primorsko-goranske.

Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, uvjeti ovog Plana su:

- izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
- pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama težiti izbom više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
- izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
- izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 ili.
- građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije
- građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu
- u cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša barem jednu godinu
- najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinice od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica.

Planom je dozvoljena izgradnja maksimalno 3 sunčane elektrane u sklopu poslovno-proizvodne zone Mrkopalj (K2) ukupne snage 2 MW.

Instaliranje solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija snage 100-1000 kW koji koriste energiju sunca za proizvodnju električne energije dopušteno je na krovovima postojećih i novih stambenih, poslovnih i javnih objekata te nadstrešnicama, parkiralištima i drugim površinama pogodnim za njihov smještaj.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 113.a.

Sukladno kriterijima i mjerama zaštite iz Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine« RH broj 70/05) i Županijskog plana, određeni su uvjeti zaštite posebno vrijednih područja i prostornih cjelina Općine Mrkopalj, a odnose se na:

- očuvanje krajobraznih vrijednosti,
- zaštitu vrijedne prirodne baštine,
- zaštitu kulturno-povijesnog naslijeđa.

Područja ekološke mreže na području obuhvata Plana su HR1000019 – Gorski kotar i sjeverna Lika – Područje očuvanja značajno za ptice i HR5000019 – Gorski kotar i sjeverna Lika – Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove.

6.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

Članak 114.

Područje Općine Mrkopalj obuhvaća dio Velikokapelskog međuprostora koji se, među ostalim, ubraja u područja i lokalitete gorskog prostora Primorsko-goranske županije osobitih krajobraznih ljepota i koji se štiti kao vrijednost od županijskog značaja.

Velikokapelski međuprostor na mrkopaljskom tlu obuhvaća slijedeća područja osobite vrijednosti, osjetljivosti i ljepote krajobraza:

- Bijele i Samarske stijene - područje je zbog geomorfološke izuzetnosti prirode te bogate flore i faune zaštićeno kao strogi rezervat,
- dio planinskog masiva Bjelolasice - vrh planine je najviša točka Gorskog kotara i vidikovac - šire područje predviđeno je za zaštitu u kategoriji parka prirode / regionalnog parka,
- vršni dio Burnog Bitoraja - slikoviti su bijeli kameni kukovi, jame snježnice, zanimljiva i bogata šumska vegetacija, te planinska flora - predviđeno je očuvanje i zaštita u kategoriji značajnog krajobraza.

Članak 115.

Mrkopaljski kraj odlikuje se raznolikošću i ljepotom krajobraza, te predjelima očuvane prirodne sredine. U cilju njihova očuvanja i zaštite, Planom se određuju slijedeći predjeli koji se odlikuju ljepotom prirode i štite kao područja posebnih krajobraznih vrijednosti od lokalnog značaja:

- područje Čelimbaše i Maja,
- područje Višnjevica,
- područje u okruženju naselja Mrkopalj, uključujući i naselje
- područje u okruženju naselja Begovo Razdolje, uključujući i naselje
- područja livada i šumskih proplanaka: Matić poljana, Okruglica poljana, Duga poljana, Vrbovska poljana

U Planu su označena mjesta - točke iz kojih se pružaju panoramske vizure na okolne predjele i na kojima postoje ili će se urediti vidikovci. To su uglavnom mjesta na vršnim predjelima planina Bjelolasice, Velike Višnjevica, Klobučarevog vrha, Maja, Čelimbaše, Burnog Bitoraja, Slavice, Petehovca i dr., te mjesto uz cestu Mrkopalj - Begovo Razdolje s kojeg se pruža pogled na Mrkopaljsko polje.

Članak 116.

Prirodni krajobraz štiti se prvenstveno očuvanjem različitosti prirodnih prostornih cjelina uvjetovanih prirodnim obilježjima, očuvanjem bioraznolikosti u njima, očuvanjem tipologije i izgleda naselja te kulturno-povijesnog naslijeđa ukoliko ih krajobraz obuhvaća. Potrebno je čuvati i obnavljati estetske vrijednosti prirodnog krajobraza i zabraniti izgradnju ili postavu građevina koje bi ga izgledom mogle narušiti.

Prikaz osobito vrijednih predjela prirodnog krajobraza, točaka i poteza značajnih za panoramske vrijednosti krajobraza dan je u kartografskom prikazu 3b. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora«.

Radi zaštite krajobraznih vrijednosti, za planirane zahvate kao što su npr. vjetroelektrane i druge energetske građevine i gospodarske zone, propisuje se obveza izrade projekta krajobraznog uređenja.

6.2. Zaštita prirodnih vrijednosti

a. Zaštićeni dijelovi prirode

Članak 117.

Kao zaštićeno prirodno područje koje se ubraja među najvrijednije dijelove prirodne baštine od državnog i županijskog značaja i koje je kao takvo zakonom već zaštićeno, na području Općine Mrkopalj nalazi se:

- STROGI REZERVAT »Bijele i Samarske stijene« - proglašen i zaštićen

Za bilo koji zahvat u prostoru strogog rezervata mora se ishoditi suglasnost Državne uprave za zaštitu prirodne baštine. Na području strogog rezervata treba osigurati isključivo očuvanje izvorne prirode, uz ograničeno posjećivanje, obavljanje istraživanja i praćenja stanja prirode.

b. Vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu

Članak 118.

Područja osobitih prirodnih vrijednosti i ljepote, predviđena za zaštitu kao dijelovi prirode od državnog i županijskog značaja, sa već određenom kategorijom zaštite koja se ovim Planom preuzima, na mrkopaljskom području su:

- PARK PRIRODE / REGIONALNI PARK »Bjelolasica«
 - prijedlog za proglašenje parka prirode / regionalnog parka,
- POSEBNI REZERVAT »Sungerski lug«
 - prijedlog za proglašenje posebnog (botaničkog) rezervata,
- ZNAČAJNI KRAJOBRAZ »Vršno područje Burnog Bitoraja«
 - prijedlog za proglašenje značajnog krajobraza.

Za Park prirode / Regionalni park »Bjelolasica« koji obuhvaća prostor dviju županija, Prostornim planom Primorsko-goranske županije utvrđena je, a ovim Planom preuzeta obveza izrade prostornog plana područja posebnih obilježja.

Proglašenje parka prirode ili regionalnog parka i posebnog - botaničkog rezervata izvršit će se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine« RH broj 70/05).

c. Zaštita vrijedne prirodne baštine od lokalnog značaja

Članak 119.

Planom se predlažu za zaštitu slijedeća područja osobite ljepote krajobraza i vrijednih dijelova prirode od značaja za lokalnu zajednicu:

- Pilarova ledenica, Mrzle Drage - »ledena« špilja,
- speleološki objekti: Glavica, Grganjina jama i Medvjeda špilja kraj Sungera,
- Žile - stajačica - glacijalni ostaci i

- brezdanice na lokalitetima Lisina kraj Mrkoplja i Lazina ispod Sungera,
 - prijedlog za zaštitu u kategoriji geomorfoloških spomenika prirode,
- Višnjevica,
- Vršno područje Bjelolasice,
- lokalitet Marin grob,
 - prijedlog za zaštitu u kategoriji značajnog krajobraza,
- staro stablo tise na lokalitetu Kruna, Široka Draga
 - prijedlog za zaštitu u kategoriji dendrološki spomenik prirode.

Navedene krajobrazne i prirodne vrijednosti zaštititi kao vrijednu prirodnu baštinu od lokalnog značenja u cilju očuvanja postojeće bioraznolikosti biljnog i životinjskog svijeta u njima.

Članak 119.a.

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode, na cjelokupnom administrativnom području Općine Mrkopalj prirodu treba štiti prema slijedećim uvjetima zaštite:

Uvjeti zaštite prirode

1. Prirodu treba štiti očuvanjem biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitom prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili.
2. U cilju očuvanja prirodne biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo pretvaranje u obradive površine; osobito štiti područja prirodnih vodotoka i lokvi od neprimjerenih zahvata i radnji.
3. Za područja predviđena za zaštitu ovim Planom propisuje se obveza izrade stručnog obrazloženja ih stručne podloge kako bi se pokrenuo postupak zaštite, a do donošenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu ta će se područja štiti odredbama za provođenje ovog Plana.
4. Unutar prostornog obuhvata planiranog **Parka prirode / Regionalnog parka „Bjelolasica“** koji je predložen za zaštitu na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini a obuhvaća i već zaštićeno područje **strogog rezervata Bijele i Šumarske stijene**, nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova prirodna obilježja i vrijednosti zbog kojih je predložen za zaštitu. Isto vrijedi i za prostor **posebnog (botaničkog) rezervata Sungerski lug i značajnih krajobraza: Vršno područje Burnog Bitoraja, Višnjevica, Vršno područje Bjelolasice**, te za **lokalitet Marin grob** unutar Parka prirode, koji su također predloženi za zaštitu.
5. Prostornim planom Primorsko-goranske županije propisana je, a ovim Planom preuzeta obveza izrade prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) kojim će se regulirati korištenje, uređenje i zaštita prostora u planiranom **Parku prirode / Regionalnom parku „Bjelolasica“**.
6. Ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području Općine Mrkopalj treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova. Ugroženi i rijetki stanišni tipovi na području obuhvata Plana su:
 - A.4.1. Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
 - B.1.3. Alpsko-karpatško-balkanske vapnenačke stijene
 - C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe
 - C.2.3.2.12. Livade vrkuta i žučkaste zobike
 - C.3.3.1. Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi
 - C.4.1.1. Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike
 - E.5.2. Dinarske bukovo-jelove šume

E.4.5. Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume

E. 6.1. Pretplaninske bukove šume

E.7.3. Smrekove šume

7. Za planirane zahvate u prirodi koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje, zaštićenu prirodnu vrijednost ili prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu treba ocijeniti, sukladno važećem Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti.
8. Trase infrastrukturnih objekata usmjeriti i voditi tako da se maksimalno isključe iz zona koje su osobito vrijedne. Dalekovode i ostale infrastrukturne koridore voditi trasama kojima se izbjegava krčenje šuma.
9. Vegetacijski pokrov na području Općine Mrkopalj vrlo je raznolik (šumska vegetacija, vegetacija travnjaka i ostalih nešumskih zajednica, vegetacija cretova, močvarna i vodena vegetacija, vegetacija sječina i visokih zeleni, vegetacija stijena, ruderalna i korovna vegetacija), a utvrđeni su ugroženi i rijetki tipovi staništa za koje treba provoditi slijedeće mjere očuvanja:
 - gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
 - očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zarastanja travnjaka i cretova i dr.);
 - očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednicama visokih zeleni, poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva na travnjačkim područjima;
 - prilikom dovršnog sijeka većih šumskih površina gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
 - u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjake i dr.) i šumske rubove;
 - u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
 - u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
 - pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sustav; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
 - očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama.
10. Prostorni obuhvat ovog prostornog plana, koji odgovara ukupnoj površini administrativnog područja Općine Mrkopalj, nalazi se u preliminarnoj Nacionalnoj ekološkoj mreži Hrvatske (NEN).

Mjere zaštite u cilju očuvanju strogo zaštićenih vrsta:

- u područjima ekološke mreže (područjima očuvanja značajnim za ptice) odnosno u područjima posebno značajnima za obitavanje strogo zaštićenih vrsta ptica radove izgradnje novih objekata te rekonstrukciju ili rušenje postojećih građevina provoditi u razdoblju od rujna do ožujka kako bi se omogućilo neometano gniježđenje ptica, a eventualno nužno krčenje drvenaste vegetacije svesti na najmanju moguću mjeru,
- prije radova rekonstrukcije ih rušenja građevina (naročito onih koje se nekoliko ih više godina nisu koristile) nužno je kontaktirati nadležnu javnu ustanovu zaštite prirode radi utvrđivanja prisustva strogo zaštićene i/ili ugrožene farme, ponajprije šišmiša, te provoditi utvrđene dodatne mjere zaštite u smislu pogodnih razdoblja za obavljanje radova i omogućavanja nesmetanog ulaza i izlaza za šišmiše,

- javnu rasvjetu i vanjsku rasvjetu istaknutih objekata planirati i izvoditi na način koji ne djeluje štetno na farmu područja,
- prikupljanje otpada provoditi uporabom „bear-proof“ kontejnera i kanti u koje medvjedi neće moći provaliti i hraniti se,
- elektroenergetske objekte planirati i tehnički izvoditi na način da se ptice (posebice ptice velikog raspona krila) zaštite od stradanja uzrokovanog strujnim udarom.

Osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica (i način provedbe mjera) u Područjima očuvanja značajnim za ptice (POP) propisane su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže.

Članak 120.

Sva navedena područja zaštićene prirodne baštine Općine Mrkopalj ucrтана su u kartografskom prikazu 3a. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora«, kao vrijedni dijelovi prirode te ih nakon detaljnijih istraživanja treba zakonski zaštititi. Ukoliko istraživanja ili nove spoznaje ukažu na nužnost promjene kategorije zaštite, ona se može provesti u postupku proglašenja zaštite. U tom postupku odrediti će se i odgovarajuće mjere zaštite za pojedini dio prirodne baštine.

6.3. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Članak 121.

Zaštićeno kulturno-povijesno naslijeđe Općine Mrkopalj nije veliko, ali je od velikog značenja za etnološku baštinu i očuvanje tradicija goranskog narodnog graditeljstva. Kulturno-povijesno i graditeljsko naslijeđe koje je zaštićeno ili predloženo za zaštitu štiti se mjerama zaštite određenim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine« RH broj 69/99 i 151/03), drugim propisima i ovim Planom. Dijeli se na:

- a. Zaštićeno kulturno-povijesno naslijeđe od županijskog značaja
- b. Kulturno-povijesno naslijeđe od lokalnog značaja.

- a. Zaštićeno kulturno-povijesno naslijeđe od županijskog značaja

Članak 122.

Kulturno-povijesno naslijeđe od županijskog značaja na mrkopaljskom području čine slijedeća područja, lokaliteti i građevine:

- zaštićena (registrirana) kulturna dobra i
- evidentirana kulturna dobra..

Članak 123.

Zaštita kulturno-povijesnog i graditeljskog naslijeđa određena je kategorijama zaštite spomenika kulture koji mogu biti registrirani i evidentirani, a dijele se na:

- arheološke zone i lokalitete,
- povijesne graditeljske cjeline (gradska i seoska naselja),
- povijesne građevine (graditeljske komplekse, sakralne građevine, civilne građevine),
- prometnice nacionalnog i županijskog značenja,
- memorijalnu baštinu i
- etnološku baštinu (etnološka područja i etnološke građevine).

Članak 124.

Zbirni prikaz kulturno-povijesnog naslijeđa Općine Mrkopalj dan je u slijedećoj tablici:

Tablica 4.5 KULTURNO-POVIJESNO NASLIJEĐE OPĆINE MRKOPALJ
- zbirni prikaz -

1.1. SEOSKA NASELJA / RURALNE CJELINE/				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Vrsta cjeline	Oblik zaštite	
1.	Mrkopalj	seoska cjelina	evidentirano	

1.2. ARHEOLOŠKE ZONE I LOKALITETI				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	Mrkopalj Crikvina	<i>nekropola</i>	arheološka zona	evidentirano
1.1		<i>Crkva na Fortici</i>	romanika arheološka zona	evidentirano

1.3. POVIJESNE GRAĐEVINE /kompleksi, pojedinačne građevine, dijelovi građevine/				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	Mrkopalj	Crkva Majke Božje od sedam žalosti	XIX st. sakralna građevina	evidentirano
		Kuća Brozović	XIX st. civilna građevina	evidentirano
2.	Sunger	Crkva Svetih Ćirila i Metoda	XIX st. sakralna građevina	evidentirano
3.	Begovo Razdođe	Crkva Majke Božje Lurdske	? XIX st. sakralna građevina	? evidentirano

1.4 MEMORIJALNI LOKALITETI I GRAĐEVINE, GROBLJA i dr.				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	Mrkopalj	Matić poljana	memorijalni spomenik	registrirano

1.5 PROMETNICE NACIONALNOG I ŽUPANIJSKOG ZNAČENJA				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	Mrkopalj	Ceste Lujzijana Karolina	povijesne prometnice	evidentirano

(2) Navedeno kulturno-povijesno naslijeđe Općine Mrkopalj ucrtano je u kartografski prikaz 3a. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora", kao vrijedni dijelovi etnološke i kulturne baštine ovog područja koje treba detaljnije istražiti i zaštititi.

Arheološke zone i lokaliteti

Članak 125.

Arheološke zone na području Općine Mrkopalj su nekropola Crikvina i Crkva na Fortici u naselju Mrkopalj. To su evidentirana kulturna dobra za koje je potrebno provođenje dodatnih istraživanja, očuvanje i konzervacija povijesnih ostataka, markacija lokaliteta i parkovno uređenje zona.

Povijesne graditeljske cjeline /gradska i seoska naselja/

Članak 126.

Naselje N5-Mrkopalj je evidentirano kulturno dobro kao seoska cjelina. Za zaštitu i očuvanje njegovog povijesnog identiteta, Planom se određuje izrada urbanističkog plana uređenja naselja. Do donošenja plana užeg područja dozvoljene su samo rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina u izgrađenom dijelu naselja uz ishođenje posebnih uvjeta građenja od nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine. Konzervatorskog odjela u Rijeci. Prije izrade Urbanističkog plana uređenja naselja N5 - Mrkopalj potrebno je izraditi konzervatorsku podlogu kako bi se definirala granica zaštite seoske cjeline.

Sva seoska naselja mrkopaljskog kraja imaju ambijentalnu i krajobraznu vrijednost. Planom se određuje zaštita i očuvanje izvorne naseljske strukture ovisno o tipologiji njihove izgradnje.

Za rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina i interpoliranje novih građevina u izgrađenim dijelovima naselja za koje organ državne uprave nadležan za provođenje ovog Plana ocijeni da su važne za ambijentalnu ili krajobraznu sliku naselja, potrebno je zatražiti posebne uvjete građenja od nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Rijeci.

Povijesne građevine /kompleksi, pojedinačne građevine, dijelovi građevine/

Članak 127.

Zaštitu povijesnih građevina i kompleksa provoditi na način da se izvrše detaljna istraživanja temeljem kojih treba izraditi studije i projekte konzervacije, sanacije, restauracije, revitalizacije i sl.

Poduzeti hitne mjere sanacije i očuvanja povijesnih građevina i kompleksa na području Općine Mrkopalj koje su popisom iz zbirnog prikaza u članku 124. navedene kao registrirana i evidentirana kulturna dobra. Za evidentirane povijesne građevine provesti postupak registracije.

Za svaki zahvat na navedenim (registriranim i evidentiranim) povijesnim građevinama potrebno je ishođenje posebnih uvjeta nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine.

Kod saniranja evidentirane graditeljske baštine koristiti tradicionalne materijale (drvo, kamen) i tehnike oblikovanja uz hortikulturno uređenje okoliša autohtonim biljnim vrstama.

Evidentirana kulturna dobra se čuvaju u izvornim tlocrtnim dispozicijama i visinskim gabaritima uvažavajući povijesni izgled njihovih pročelja (dekorativne elemente, kamene portale, dimenzije prozorskih otvora, drvenu stolariju, nagib krovšta i pokrov), dok je unutrašnjost moguće adaptirati na način koji osigurava njihovu održivost, uz preporuku očuvanja vrijednih konstruktivnih, utilitarnih i dekorativnih elemenata.

Memorijalni lokaliteti | građevine

Članak 127.a.

Za memorijalni spomenik Matić poljana obvezno je zadržavanje prvobitnog stanja autorske kreacije arhitekta Sile, bez unošenja novih sadržaja i intervencija u prostoru, kao i redovito održavanje poljane isključivo kao livade, bez kultiviranja novih nasada. Prihvatljive su metode konzervacije, restauracije, sanacije i konzervatorske rekonstrukcije, prilikom kojih je potrebno koristiti izvorne materijale, prirodni lokalni kamen prema izvornim intencijama autora, a sve u svrhu očuvanja karakteristika skulptura i cjeline u kojoj se nalaze.

Etnološka baština

Članak 128.

Potrebno je vrednovati, očuvati, obnoviti na temelju predloška i revitalizirati postojeću kulturno-povijesnu i etnološku baštinu mrkopaljskog kraja, te je uključiti u svakodnevni život stanovništva i u turističku ponudu.

Potiče se osnivanje zavičajnih zbirki zbog očuvanja od zaborava predmeta etnološke vrijednosti, proizvoda starih zanata i dr. kao naslijeđa ljudskog rada i načina življenja u mrkopaljskom kraju.

Smjernice za prostorno uređenje prometnica**Članak 128.a.**

Povijesnim prometnicama Lujzijani i Karolini treba očuvati postojeću trasu, a sve sačuvane objekte na cestama treba čuvati u izvornom obliku. Isto vrijedi i za priključne i tzv. povijesne spojne ceste između Lujzijane i Karoline.

b. Kulturno-povijesno naslijeđe od lokalnog značaja

Članak 129.

U svrhu očuvanja povijesne faktografije područja Planom se štite graditeljske cjeline i pojedinačne građevine kulturno-povijesne i etnološke vrijednosti od značaja za lokalnu zajednicu:

- crkva Sv. Filipa u centru Mrkoplja, sagrađena 1771., a srušena 1944. godine - građevnu česticu na kojoj se nalaze ostaci crkve potrebno je urediti kao park, uz konzervaciju ostataka i uređenje prostora parka prema posebnim uvjetima nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine,
- »kalvarija« - križni put, na ulazu u Mrkopalj,
- pravoslavna crkva Sv. Petra u Tuku Vojnom,
- »fajeri« kraj Brestove Drage - ostaci nosača i upornjaka stare Karolinške ceste,
- kaldrma i drveni pragovi - ostaci stare Karolinške ceste,
- manje kapelice uz ceste i na grobljima.

Članak 130.

U sačuvanim pojedinačnim građevinama ili povijesnim dijelovima naselja, moguće su rekonstrukcije i prenamjene postojećih te interpolirana izgradnja novih građevina temeljem posebnih uvjeta nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine. Uvjete treba ishoditi u svrhu

zaštite i očuvanja ambijentalnih vrijednosti cjeline naselja, te graditeljskih vrijednosti pojedinačne građevine.

Članak 131.

U svim mrkopaljskim naseljima zadržati postojeću strukturu i tipologiju naselja, bilo da je nizinsko ili cestovno. Sačuvati postojeće građevine ili ih rekonstruirati prema predlošku, sačuvati gospodarske građevine (pilane, kovačnice i sl.) i obnoviti stare zanate, vršiti prenamjene postojećih građevina u objekte seoskog turizma i sl.

Mogući su građevinski zahvati rekonstrukcije, prenamjene i interpolirane nove izgradnje, te sanacije i adaptacije građevina u svrhu poboljšanja uvjeta života i rada, ali na način da ne narušavaju tradicionalni izgled naselja.

Karakteristične oblike i elemente goranskog narodnog graditeljstva odrediti kao oblikovne predloške za izgradnju stambenih i vikend-kuća, planinarskih domova, pomoćnih i gospodarskih objekata i sličnih građevina.

Sve novonastale građevinske detalje koji narušavaju skladnost pročelja građevine potrebno je ukloniti i zamjeniti ih tradicionalnim rješenjima.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 132.

Sustav za gospodarenje otpadom na nivou Županije sačinjava centralna zona za gospodarenje otpadom, reciklažna dvorišta i transfer stanice. Za Općinu Mrkopalj ne predviđa se izgradnja transfer stanice, a reciklažno dvorište planirano je na području Grada Delnice.

Članak 133.

Planom se određuje lokacija za odlaganje viška iskopa jugozapadno od skijališta Čelimbaša, koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova. Inertni materijal građevinskog iskopa mora se u što većoj mjeri oporabiti na mjestu njegova nastajanja odnosno gradnje. Višak inertnog materijala građevinskog iskopa i njemu sličnog inertnog građevinskog otpada dozvoljeno je koristiti za uređenje zemljišta samo u sklopu građevinskih područja.

Članak 134.

Svi proizvođači otpada dužni su se pridržavati principa ekološkog i ekonomskog postupanja s otpadom, a oni se svode na:

- izjegavanje ili smanjenje količina otpada na mjestu nastajanja
- razvrstavanje otpada po vrstama na mjestu nastanka
- iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom
- odlaganje otpada na postojeće odlagalište
- saniranje otpadom onečišćenih površina.

Članak 135.

Zbog zaštite izvorišta vode za piće i očuvanja površinskih vodotoka u širem okruženju potrebno je riješiti zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i septičkih taložnica u prijelaznom razdoblju na centralnom uređaju u Rijeci, a kasnije u skladu s rješenjem cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Voditi stalnu brigu o uklanjanju i saniranju postojećih otpadom onečišćenih površina, naročito na evidentiranim divljim odlagalištima, a provođenjem komunalnog reda spriječiti daljnje nekontrolirano odlaganje otpada.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ**Članak 136.**

U cilju maksimalnog očuvanja prirodnih resursa i postojećih datosti prostora, te očuvanja i osiguranja kvalitetnih, zdravih i humanih uvjeta života i rada ljudi u njemu, ovim Planom utvrđuju se obveze, zadaci i smjernice za zaštitu tla, zraka i vode, zaštitu prostora od prekomjerne buke, te propisuju mjere posebne zaštite koje obuhvaćaju sklanjanje ljudi u slučaju ratne opasnosti ili elementarnih nepogoda, zaštitu od rušenja, potresa i poplava, te zaštitu od požara.

Ovim mjerama potrebno je zaštititi posebno vrijedne djelove prirode od zagađivanja. Propisuju se i mjere za sanaciju već ugroženih dijelova čovjekova okoliša.

8.1. Zaštita tla**Članak 137.**

Općina Mrkopalj oskudijeva zemljištima visokog boniteta, stoga vrijedno poljoprivredno zemljište - Mrkopaljsko i Sungersko polje treba strogo štiti od prenamjene i koristiti za primarnu - poljoprivrednu namjenu. Hidromelioracijom i kalcifikacijom tom će se zemljištu poboljšati osobine koje uvjetuju plodnost, pa ga treba koristiti za uzgoj ratarskih kultura karakterističnih za brdsko-planinski kraj.

Livade i pašnjake koji se nalaze uz naselja treba zaštititi ispašom i košnjom, a gospodarenjem šumama i košnjom za potrebe lovstva moguće je sačuvati i teže dostupne livade unutar šumskih područja.

Zaštitu šuma i šumskog zemljišta vršiti u skladu s Šumskogospodarstvenim osnovama za državne šume i Programima za gospodarenje u privatnim šumama.

Na područjima koja su izložena eroziji, u okviru gospodarenja šumama treba planirati samo nužne sanitarne sječe.

Šume i šumsko zemljište nije potrebno umjetno pošumljavati - sadašnja pošumljenost je dobra, a zapušteno i neobrađeno poljoprivredno tlo se samo od prirode zašumljuje.

Vršiti samo njegu, čišćenje, prorjeđivanje i popunjavanje šuma u prirodnim sastojinama, u skladu s Osnovama i Programima gospodarenja šumama za određeno područje.

8.2. Zaštita zraka

Članak 138.

Rezultati praćenja kakvoće zraka odredili su sadašnju kakvoću zraka na području Općine Mrkopalj prvom kategorijom, koja temeljem Zakona o zaštiti zraka treba biti očuvana.

Suglasno zakonskoj regulativi provoditi imisijski i emisijski monitoring zraka.

8.3. Zaštita voda

Članak 139.

Površinske i podzemne vode na području Općine Mrkopalj prema Uredbi o klasifikaciji voda moraju zadovoljiti kakvoću 1. i 2. vrste.

Klasifikacija u vrste izvršena je prema namjeni i stupnju čistoće vode.

Zaštita izvorišta vode za piće

Članak 140.

Sliv izvorišta Kupice predstavlja posebno osjetljive prostore koji imaju visoku kategoriju zaštite.

Sliv izvorišta Kupice i ostali slivovi izvora uključenih u vodoopskrbni sustav štite se Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Gorskog kotara kojom je izvršena kategorizacija sanitarnih zona, određene mjere zabrane ili ograničenja u korištenju prostora, te propisane mjere zaštite voda i način njihovog provođenja po sanitarnim zonama.

Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Općine Mrkopalj prikazane su u kartografskom prikazu 3b: Područja posebnih ograničenja u korištenju, Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, u mjerilu 1:25000.

Zaštita površinskih voda

Članak 141.

Ugroženost voda od utjecaja izvora onečišćenja čine otpadne vode naselja, otpadne vode drvne i ostale industrije te procjedne vode sa odlagališta otpada.

Gradnja sustava odvodnje neophodna je zbog zaštite izvorišta vode za piće. Odvodnju otpadnih voda postojeće drvne industrije i planiranih novih gospodarskih - poslovnih i turističko-ugostiteljskih zona riješiti priključenjem na sustave javne odvodnje uz prethodno pročišćavanje.

Do priključenja na javni sustav odvodnje, u postojećim pogonima drvne industrije i zanatstva, mjere zaštite voda prvenstveno usmjeriti na postupanje s otpadnim tvarima, a male količine jače onečišćenih voda predavati ovlaštenoj organizaciji na zbrinjavanje.

Zaštita od izvanrednih onečišćenja voda

Članak 142.

Operativne planove zaštite voda od izvanrednih zagađenja moraju izraditi svi potencijalni zagađivači voda tj. pravne i fizičke osobe koje svojom djelatnošću mogu zagaditi vode.

8.4. Zaštita od buke

Članak 143.

Na području Općine Mrkopalj buka ne predstavlja problem i treba je održati na postojećoj razini provođenjem mjera zaštite određenih važećim zakonskim propisima.

Unutar građevinskog područja naselja dopušta se maksimalna razina buke od 55 dBa danju i 45 dBa noću.

Potrebno je inicirati praćenje pojava buke, prema kriterijima dozvoljenih razina za određene subjekte koji je proizvode.

8.5. Mjere posebne zaštite

Sklanjanje ljudi

Članak 144.

Temeljem Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu, na području Općine Mrkopalj nije obvezna izgradnja skloništa osnovne zaštite, osim u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku za koje se lokacija i posebni uvjeti građenja utvrđuju na razini Republike Hrvatske. Način provođenja mjere sklanjanja definiran je u Planu zaštite i spašavanja Općine Mrkopalj, pa su mjere sklanjanja ljudi definirane sukladno tom dokumentu.

Kod planiranja i gradnje podzemnih i javnih, komunalnih i sličnih građevina treba voditi računa da se po potrebi takve građevine ili njeni dijelovi mogu prilagoditi za sklanjanje ljudi.

Skloništa osnovne i dopunske zaštite, u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, ukoliko se za njih utvrde posebni uvjeti, projektiraju se kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladnom osnovnoj namjeni građevine s otpronošću od 100 kPa za osnovnu i 50 kPa za dopunsku zaštitu.

Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

Eventualna izgradnja skloništa osnovne ili dopunske zaštite u građevinama od značaja za Republiku Hrvatsku na području Općine Mrkopalj, je uvjetna jer je ograničena trenutnim nepostojanjem zakonske obveze njihove izgradnje.

Zaštita od rušenja

Članak 145.

Prometnice unutar novih djelova naselja treba projektirati na način da eventualno rušenje građevina ne zapriječi prometnicu, u svrhu omogućavanja nesmetane evakuacije ljudi i dobara te pristupa interventnih vozila.

Kod projektiranja većih raskršća ili prometnih čvorišta u dvije razine treba osigurati mogućnost odvijanja istog režima prometa na jednoj (prizemnoj) razini.

Unutar građevinskog područja naselja, minimalna udaljenost osnovnih građevina od ruba građevne čestice mora iznositi pola visine građevine mjereno od najniže kote terena do vijenca. Pri projektiranju građevina koristiti tzv. projektnu seizmičnost sukladno utvrđenom stupnju potresa odnosno intenzitetu seizmičnosti po MSK ljestvici.

Prilikom izrade planova uređenja užih područja Općine Mrkopalj, a posebno za povijesne, gušće izgrađene jezgre naselja koje nisu građene prema protivpotresnim propisima, treba analizirati otpornost tih jezgri na rušenje i predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

Zaštita od potresa

Članak 146.

Protupotresno projektiranje građevina kao i građenje treba provoditi sukladno Zakonu o građenju i postojećim tehničkim propisima.

Do izrade nove seizmičke karte Primorsko-goranske županije i karata užih područja, protupotresno projektiranje i građenje provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima.

Za područje Općine Mrkopalj utvrđuje se osnovni intenzitet seizmičnosti $I_0 = 7^0$ MSK-64 za povratne periode od 100, 200 i 500 godina, odnosno $I_0 = 6^0$ MSK-64 za povratni period od 50 godina.

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa, a izdavanje dozvole za građenje uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

Za višestambene građevine i složene građevine gospodarskih i društvenih namjena, sukladno terenskim uvjetima određene lokacije, uz korištenje utvrđenog intenziteta seizmičnosti, prema potrebi uvjetovati dodatna geomehanička i geofizička istraživanja za određivanje dinamičkih parametara.

Zaštita od požara

Članak 147.

Zaštitu od požara na području Općine Mrkopalj treba provoditi u skladu s Planom zaštite od požara izrađenom prema Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija. Kartografski prikaz sektora, zona i vatrobranih pojaseva mora biti sadržan u grafičkom prilogu navedene Procjene

ugroženosti.

Projektiranje građevina s aspekta zaštite od požara vršiti prema pozitivnim hrvatskim zakonima, propisima i prihvaćenim normama iz oblasti zaštite od požara (posebno Pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara), te pravilima struke. Za gradnju građevina i postrojenja za skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova, moraju se poštivati odredbe članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima. Temeljem članka 28., stavak 2. Zakona o zaštiti od požara potrebno je izraditi elaborat zaštite od požara za složenije građevine (građevine skupine 2).

Gradenje novih i rekonstrukcije postojećih građevina u naseljima izvoditi na način da se ne povećava ukupno požarno opterećenje građevine, zone ili naselja kao cjeline. Kod određivanja međusobne udaljenosti građevina voditi računa o požarnom opterećenju građevina, intenzitetu toplinskog zračenja kroz otvore građevina, vatrootpornosti građevina i fasadnih zidova, meteorološkim uvjetima i dr. Ako se izvode građevine s malim požarnim opterećenjem, njihova međusobna udaljenost trebala bi biti minimalno 3,00 metra. Ako je jedna od susjednih građevina sa srednjim ili velikim požarnim opterećenjem, međusobna sigurnosna udaljenost određuje se proračunom. Ukoliko nije moguće postići sigurnosnu udaljenost među građevinama, potrebno je predvidjeti dodatne, pojačane mjere zaštite od požara sukladno glavi V. Pravilnika o otpornosti na požar.

U cilju smanjenja požarnih opasnosti i zaštite od požara potrebno je:

- graditi građevine većeg stupnja vatrootpornosti,
- graditi protupožarne zidove,
- izvršiti promjenu namjene poslovnih i drugih prostora sa požarno opasnim sadržajima u neopasne,
- izvoditi dodatne mjere zaštite: vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže i dr.

Kod projektiranja nove vodovodne mreže ili rekonstrukcije postojeće mreže u naselju, obvezno je planiranje hidrantskog razvoda i postave nadzemnih hidranata, sukladno Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara.

Kod projektiranja novih prometnica i mjesnih ulica ili rekonstrukcije postojećih obavezno je planiranje vatrogasnih pristupa koji imaju propisanu širinu, nagibe, okretišta, nosivost i radijuse zaokretanja, a sve u skladu s Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe. Pristupne ceste u dijelovima naselja koje imaju slijepi završetak treba projektirati ili rekonstruirati sa okretištem za interventna vozila na njihovom kraju.

Ceste sa dva vozna traka (dvosmjerne) treba projektirati ili rekonstruirati sa minimalnom širinom kolnika od 5 metara.

Na području Općine Mrkopalj od posebne je važnosti zaštita šuma od požara. U svrhu zaštite od požara šuma i poljoprivrednih površina propisuje se:

- organizacija osmatračko-dojavne službe (prema Pravilniku o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija),
- osiguranje prohodnosti puteva i staza kroz šumsko zemljište,
- zabrana loženja vatre izvan naselja i mjesta koja su posebno označena za tu namjenu, a u svemu prema važećoj regulativi.

Zaštita od štetnog djelovanja voda

Članak 148.

Provođenje mjera zaštite od štetnog djelovanja voda nužno je u vrijeme velikih kiša ili otapanja snijega, te pojave visokih podzemnih i bujičnih voda na pojedinim područjima, naročito na području Mrkopaljskih bujica.

Uz pojave površinskog otjecanja u pravilu se veže i pojava vodne erozije, no ona za obrađivano područje nije istražena. Procjenjuje se da je vodna erozija u smislu produkcije nanosa u prosjeku relativno mala, dok je vrlo velika potencijalna erozija. Došlo je do izrazitog smanjenja obrađenih površina, do pada broja stanovnika, te značajnog porasta šumske vegetacije, kao važnog regulatora vodnog režima i zaštite od erozije. S druge strane izgradnjom infrastrukture, prvenstveno prometnica, skijališta i sličnih sadržaja na ograničenim prostorima dolazi do pojava velike erozije, a sve većim urbanim korištenjem prostora neposredno uz vodne tokove postavljaju se i sve veći zahtjevi za zaštitom od štetnog djelovanja voda.

Zaštitu od štetnog djelovanja voda treba cjelovito sagledati u svrhu određivanja zaštitnih mjera za spriječavanje pojave klizišta, odrona i pojačane erozije zemljišta (naročito na većim nagibima terena i u zonama eksploatacije šuma).

Planom je predložena regulacija tokova mrkopaljskih bujica te kanaliziranje voda prema Mrkopaljskom polju gdje bi se koristile u hidromelioracijske svrhe.

Na cijelom području treba vršiti daljnju regulaciju vodotoka i bujičnih tokova.

Građenje i rekonstrukcije u ugroženim područjima vršiti prema odredbama ovog Plana uz ishođenje suglasnosti i vodopravnih uvjeta Hrvatskih voda.

Obrana od poplava provodi se sukladno Zakonu o vodama i Državnom planu obrane od poplava (NN 84/2010). Područje općine Mrkopalj pripada sektoru E - Sjeverni Jadran - branjenom području 24 - područje malog sliva „Gorski kotar“.

Radi obrane od poplava bujičnim vodama planira se dorada provedbenih planova obrane od poplava te provođenje preventivnih mjera održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i dogradnje sustava zaštite od štetnog djelovanja voda - regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, te njihov nadzor.

Poplavno područje uslijed nedovoljnog kapaciteta korita i ponora bujice Široka draga prikazano je u kartografskom prikazu 3b. Uvjeti korištenja i zaštite prostora područja posebnih ograničenja u korištenju. Poplavna područja za ostale vodotoke i ponorne zone nisu grafički prikazana.'

9. MJERE PROVEDBE PLANA**Članak 149.**

Provedba ovog Plana vrši se neposredno, temeljem Odredbi za provođenje uz obvezno korištenje cjelokupnog elaborata (tekstualnog i grafičkog dijela) i posredno, putem planova užih područja koji su na snazi ili čija je obveza izrade i donošenja propisana ovim Planom.

9.1. Obveza izrade prostornih planova užih područja

Članak 150.

Ovim Planom se, u svrhu posrednog provođenja, određuje obveza izrade slijedećih prostornih planova užih područja:

- prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPO),
- urbanističkih planova uređenja (UPU),

Granice obuhvata prostornih planova užih područja određene su u kartografskom prikazu 3c »Uvjeti korištenja i zaštite prostora - područja primjene planskih mjera zaštite«.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

9.1. Obveza izrade prostornih planova užih područja

Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPO)

Članak 151.

Utvrđuje se obveza donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja za sljedeće područje: PPPPO - Park prirode / Regionalni park Bjelolasica

Granica obuhvata Parka prirode / Regionalnog parka Bjelolasica« na administrativnom području Općine Mrkopalj utvrđena je ovim Planom. Moguće su minimalne korekcije obuhvata u postupku proglašenja cjelokupnog područja Parka prirode ili Regionalnog parka.

Do donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja, za postupanje i zahvate u prostoru unutar parka prirode / regionalnog parka vrijede mjere provedbe ovog Plana.

Urbanistički plan uređenja (UPU)

Članak 152.

Utvrđuje se obveza donošenja urbanističkih planova uređenja za slijedeća područja predviđena ovim Planom:

za građevinsko područje naselja:

UPU 1 - N5 središnje naselje Mrkopalj-centar

U obuhvatu urbanističkog plana uređenja UPU 1 nalazi se i građevinsko područje infrastrukturne namjene JP - javno parkiralište.

za građevinska područja gospodarske – poslovno-proizvodne namjene:

UPU 4 - K3 poslovna zona u Mrkoplju

UPU 3 – K2 poslovno-proizvodna zona u Mrkoplju

Urbanistički planovi na snazi su UPU 3 - K2 poslovna zona u Mrkoplju i UPU6-RI₂ skijalište

Čelimbaša.

Detaljni plan uređenja (DPU)

Članak 153.

Utvrđuje se obveza donošenja urbanističkih planova uređenja u mjerilu 1:1000 za slijedeća područja predviđena ovim Planom:

- **za građevinska područja turističko-ugostiteljske namjene:**
- *stacionarni - smještajni turizam (hotel, pansion i sl.):*
UPU 14 – T1₂ u Mrkoplju, uz Biatlonski centar Zagmajna
- *turistička naselja:*
UPU 15 -T2₅ u Begovom Razdolju, uz skijalište Jukina Kosa
- **za groblja**

UPU 16 - proširenje groblja Mrkopalj

Detaljni planovi uređenja na snazi su DPU 1 - K4 asfaltna baza Mrkovac i DPU 5 - T2₁ u Sungeru.

Članak 154.

Briše se.

Članak 155.

Do donošenja prostornih planova užih područja ne može se odobriti gradnja novih građevina ni zahvata u uređenju prostora.

Iznimno se dozvoljavaju rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina u izgrađenom dijelu građevinskog područja središnjeg naselja N5 Mrkopalj-centar u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života, te rekonstrukcije postojećih građevina u izgrađenim i uređenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) u okviru Planom određene namjene za to građevinsko područje.

9.2. Građevine i zahvati u prostoru za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš

Članak 156.

Građevine i zahvati u prostoru za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i izrada studije o utjecaju na okoliš (SUO), određene su popisom zahvata koji je sastavni dio Pravilnika o dopuni i izmjeni pravilnika o procjeni utjecaja na okoliš (»Narodne novine« RH broj 59/00, 136/04 i 85/ 06) i člankom 36. Odluke o Prostornom planu Primorsko - goranske županije (»Službene novine« PGŽ broj 14/00, 12/05 i 50/06).

9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 157.

Na području Općine Mrkopalj primjenjivati posebne razvojne i druge mjere koje će djelovati poticajno i inicirati pozitivne pomake u ukupnom društvenom i gospodarskom razvoju.

Razvojne mjere koje treba poduzimati u cilju bržeg razvitka područja su:

- ulagati u razvoj sustava vodoopskrbe i to prioritarno na područjima gdje je sustav neispravan,
- kanalizacijske sustave graditi prema prioritetu zaštite izvorišta vode za piće u širem okruženju,
- radi zaštite izvorišta vode za piće sanirati postojeće odlagalište komunalnog otpada
- poticati poljoprivredne djelatnosti koje se mogu razviti u gorskom prostoru (Poljoprivredno-stočarski centar Begovo Razdolje),
- prioritarno planirati gradnju građevina od državnog i županijskog značaja, u skladu s čl. 412. PP PGŽ,
- kao antidepopulacijsku mjeru predvidjeti prodaju uređenog građevinskog zemljišta po povoljnoj cijeni uz ispunjenje određenih uvjeta (mlađe dobne skupine, prijava prebivališta i sl.),
- odrediti visinu komunalne naknade na način da se potiče privođenje zemljišta planiranoj namjeni,
- programom mjera za unapređenje stanja u prostoru predvidjeti uvođenje komunalnog doprinosa za financiranje građenja građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
- predvidjeti osiguranje sredstava za zaštitu i upravljanje zaštićenim dijelovima,
- predvidjeti mogućnost osiguranja sredstava za financiranje projekata potrebnih gradu (izgradnja građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije, prometnica i sl.) putem izdavanja lokalnih obveznica,
- predvidjeti mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti kao što su dodjele kredita s povoljnijim uvjetima,
- novčane poticaje za određenu proizvodnju ili granu djelatnosti, propisivanje nižih stopa poreza na potrošnju i poreza na dohodak.

Članak 158.

Obzirom na specifične i otežane uvjete življenja te negativna demografska kretanja stanovništva stalno poduzimati odgovarajuće antidepopulacijske mjere i razvijati društvene djelatnosti:

Predškolski odgoj

Omogućiti boravak u dječjim vrtićima cjelokupnoj predškolskoj populaciji. U tom cilju razraditi programe i osigurati sredstva za:

- modernizaciju i zadržavanje svih sadašnjih vrtića, uz sufinanciranje troškova od strane Županije,
- financiranje prijevoza predškolske djece u dječje vrtiće na udaljenost do 5 km,
- poticanje različitih oblika organiziranja predškolskog odgoja i osnivanje disperziranih manjih privatnih vrtića (do petero djece).

Osnovno obrazovanje

Za osiguranje daljnjeg rada u osnovnom obrazovanju i zadržavanje postojećeg broja učenika nužno je:

- novčane poticaje za određenu proizvodnju ili granu djelatnosti, propisivanje nižih stopa poreza na potrošnju i poreza na dohodak- zadržati i osuvremeniti postojeće prostore,
- osigurati besplatan prijevoz učenika i topli obrok sredstvima lokalne i županijske samouprave,
- osigurati besplatne udžbenike roditeljima s troje i više djece, te osigurati besplatne udžbenike i opremu za učenike do 4. razreda osnovne škole,
- osigurati financiranje izvannastavnih aktivnosti sredstvima gospodarskih tvrtki.

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

U cilju razvoja zdravstvene zaštite poduzimati slijedeće mjere:

- zaustaviti procese degradacije primarne zdravstvene zaštite i osigurati zdravstvenu zaštitu u skladu s prihvaćenim standardima na razini države,
- osigurati specifičnu zaštitu stanovništva u brdsko-planinskom području koju treba sufinancirati sredstvima Županije i države,
- provoditi preventivne zdravstvene aktivnosti,
- poboljšati zdravstvenu zaštitu osoba treće i četvrte životne dobi,
- poboljšati pružanje medicinskih usluga stanovništvu i podizanje zdravstvenog standarda izgradnjom novih različitih specijalističkih ambulanti.

Za pravilnije usmjeravanje socijalne skrbi nužno je:

- odvojiti radno sposobno stanovništvo od socijalne skrbi,
- poticati različite oblike socijalnih djelatnosti - u formi klubova za rad s osobama različitih dobnih skupina - od najmlađih do najstarijih,
- potrebe za socijalnom sigurnošću povećanog broja starijih i nemoćnih osoba rješavati uz pomoć Županije i države,
- stvarati pretpostavke za veću odgovornost starijih prema mlađima i mlađih prema starijima u društvu u cjelini, a posebno u obitelji.

Kultura, tehnička kultura i sport

Primjenjivati slijedeće razvojne mjere:

- pripremati i donositi dugoročne i godišnje programe razvoja specifičnih kulturnih djelatnosti, s preciziranim aktivnostima, rokovima, nositeljima i izvorima financiranja,
- posvetiti posebnu pažnju očuvanju i revitalizaciji kulturne baštine, nastaviti s nastojanjima kulturnih ustanova, lokalne samouprave i pojedinaca u tom pravcu, te stvarati povoljno opće okruženje i razvijati svijest stanovnika o nužnosti očuvanja kulturne i etnološke baštine za buduća pokoljenja,
- na promicanju kulturnih vrijednosti i razvoju djelatnosti tehničke kulture i sporta angažirati sve gradske strukture, pomoć županijskih ustanova, gospodarskih subjekata i pojedinaca.

Članak 159.

Briše se.

Članak 160.

Provođenje sustavnih istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru vršiti sukladno odredbama Županijskog plana. Praćenjem obuhvatiti cjelovit sklop pojava koje utječu na stanje okoliša, a osobito koje utječu na kakvoću prirodne baštine, tla, zraka i vode.

Zaštitnim mjerama postići cjelovito osiguranje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka.

Članak 161.

U cilju provedbe planskih postavki prostornog, gospodarskog i društvenog razvoja Općine Mrkopalj, a naročito provedbe mjera zaštite prostora, za svaki zahvat u prostoru za koji tijelo

državne uprave nadležno za provođenje ovog Plana ocijeni da može imati značajan utjecaj na život lokalne zajednice, može se zatražiti mišljenje Općinskog vijeća.

9.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 162.

Rekonstrukcija postojećih građevina čija namjena nije u skladu s namjenom prostora utvrđenom ovim Planom moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada.

Rekonstrukcijom u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta smatraju se:

- za stambene i stambeno-poslovne građevine:
 - funkcionalne preinake zbog boljih uvjeta stanovanja i rada (dogradnje sanitarnih prostorija, stubišta i sl. veličine do 30 m², nadogradnje do visine osnovne građevine),
 - prenamjene građevine ili dijela građevine,
 - priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
- za građevine drugih namjena (gospodarske - poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine):
 - proširenje, prenamjena, usavršavanje i zaokruženje tehnološkog procesa ili procesa rada,
 - rekonstrukcije građevina radi poboljšanja uvjeta rada,
 - zamjena dotrajalih instalacija,
 - priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
 - sanacije postojećih ograda i gradnje potpornih zidova radi sanacije terena.